Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 245 (4940)
1 НОЯБРЬ 1982 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

60 Меҳнат зафарларимиз — Улуғ Октябрга!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! ҲАР БИР МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИДА ИЖОДКОРЛИК, ЎРТОҚЛАРЧА ЎЗАРО ЁРДАМ, БЕШ ЙИЛЛИКНИ БАЖАРИШ УЧУН ЮКСАК МАСЪУЛИЯТ ВАЗИЯТИНИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИНГИЗ!

ОНГЛИ КОММУНИСТИК ИНТИЗОМНИ МУСТАҲКАМЛАНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитети Чақириқларидан).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ ШАҲАР КОМИТЕТИДА.

ИЛҒОРЛАРГА — ҚИЗИЛ БАЙРОҚ

КОМПЛЕКС ҚУРИЛИШИДАГИ ЗАРБДОР МЕҲНАТ УЧУН

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети умумий овқатланиш бошқармасининг чўчқачилик комплекси учинчи навбатини бунёд этиш топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақанинг 1982 йил учинчи квартали якунлари тўғрисида.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Тошкент область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг умумий овқатланиш бошқармаси чўчқачилик комплекси учинчи навбатини бунёд этишда иштирок этаётган районлар, корхона ва ташкилотлар ўртасидаги шаҳар социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Тошкент область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитетининг кўчма Қизил байроғини районлар ўртасидаги социалистик мусобақа ғолиби шу йилнинг учинчи квартали топшириғи муваффақиятли бажарилишини таъминлаган Собир Раҳимов районига (район партия комитетининг секретари А. Фозилбеков, район ижроия комитетининг раиси М. Зуфаров, район комсомол комитетининг секретари Ш. Рашидов) бердилар.

Шаҳар план комиссиясига комплекс қурилишида актив иштирок этаётган «Узкоопстроймонтаж» тресги Тошкент ремонт-қурилиш бошқармасининг ишлаб чиқариш илғорига сотиш учун бозор фондидан битта «Жигули» енгил автомашинаси, шунингдек бешта туристик путёвка ажратиш таклиф этилди.

Шаҳарни ёритиш идораси ремонт-қурилиш бошқармаси ва «Водоканал» тресги ремонт-қурилиш бошқармаси коллективлари қимматбаҳо совғалар билан мукофотланди.

Район партия комитетларига мазкур қарорни комплекс қурилишида иштирок этаётган барча коллективлар эътиборига етказиш ва бириктирилган объектларнинг белгиланган муддатларда фойдаланишга топширилишини таъминлаш бўйича зарур тадбирларни кўриш таклиф этилди.

«Еттилар ташаббуси» — амалда

БЕШ ЙИЛЛИК МАРРАСИ ЭГАЛЛАНДИ

«Малика» трикотаж бирлашмасининг бош корхонасидаги тўқув цехида сменалар орасидаги танаффусда тўқувчи Машкура Қодировани бирлашма партия комитети, касаба союз комитети ходимлари, цех раҳбарлари, ҳамкасб дўстлари меҳнат ғалабаси — ўн биринчи беш йилликнинг шахсий топшириғини бажарганлиги билан табриклади.

— Биз цехимиз ишчиси — «еттилар ташаббуси» иштирокчиси бирлашмада биринчи бўлиб 29 сентябрда беш йиллик топшириғини бажарганлиги билан ҳақли равишда фахрланамиз. Беш йиллик бошидан бери Машкура 58.400 килограмм капроацетат газлама (беш йиллик плани 58.385 килограмм) ишлаб чиқарди. Ишлаб чиқарилган 93,2 процент маҳсулот биринчи сортга қабул қилинди. Бу илғор тўқувчининг тажрибасини цехимизга кенг ёйсак арзийди. Уни барча ёш ишчилар ўрганмоқлари лозим.

СССР 60 йиллиги шарафига бағишланган мусобақа ғолиби ҳақида унинг собиқ мураббийси Раиса Маткаримова, Львовдаги «Луч» трикотаж бирлашмаси тўқувчиси, Ленин ордени кавалери Нелли Ион илиқ сўзлар айтишди. Меҳнат пешқадамига гулдасталар тақдим қилишди.

Ўн биринчи беш йиллик бошидан коммунист М. Қодирова Тошкентдаги саноат корхоналарининг етти илғори қатори беш йилликда ўн йиллик топшириқни бажариш мажбуриятини олди. Кейин, ўз имкониятларини чамалаб кўриб, бу маррани Ўзбекистон ССРнинг 60 йиллигига — 1984 йилнинг 27 октябрига қадар эгаллашга аҳд қилди. Ваъданинг устидан чиқиш учун хизмат кўрсатиш зонасини аввал нормадаги учта ўрнига бешта «Кокетт—2» ва «Кокетт—3» машиналарига кенгайтирди. Бу йил эса машиналар сонини олтитага етказди. Барча ишлаб чиқариш жараёнларининг бажарилишига кетадиган вақтни иложи борича камайтирди. Масалан, энг меҳнатталаб жараён — «Кокетт — 3» машинаси тароғини созлашни у 30 минутда бажаради. Бу нормада белгиланганидан уч баравар тездир.

«Ҳурмат белгиси» ордени кавалери Машкура Қодpraванинг тўқув машиналарига хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш бўйича ташаббусини корхонанинг бошқа тўқувчилари ҳам қўллаб-қувватлашди. Бугун кўп станокчи Луиза Фарзалина, Раиса Хвастунова, Любовь Енговатова, Клавдия Шушакова, Тамара Молева ва Раиса Маткаримовалар «Бир беш йилликда — икки беш йиллик!» шиори билан ишлашяпти.

Илғор тўқувчиларнинг машиналарга хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш бўйича тажрибасини кенг ёйиш меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг муҳим омилларидан биридир. «Малика» бирлашмаси коллективи Улуғ Октябрнинг 65 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб, тўққиз ой мобайнида планга қўшимча 93 минг сўмлик трикотаж буюмлари ишлаб чиқарди ва маҳсулот ҳажми бўйича топшириқни 574 минг сўмликка ортиғи билан адо этди.

А. СЕРКОВ,
кўп нусхали «Красное знамя» газетаси редактори.

СУРАТДА: Машкура Қодирова. Автор фотоси.

Долзарб мавзу

Қаерда қийинчилик бўлса, ўша ерда!

Цехдан у ҳаммадан кейин, иккинчи смена иш бошлашига, барча ускуналар созлигига, хом ашё ва ишчиларнинг ҳаммаси жойида эканлигига ишонч ҳосил қилганидан сўнг кетди. Шошилиши керак эди, кўнгилли халқ дружинасида навбатчилик кутар эди, ҳозир вақтинча мастер вазифасини бажараётган бўлишига қарамасдан коммунист, цех партия ташкилотининг секретари сифатида жамоат ишларига ҳам жавобгар эканлигини яхши тушунар эди.

«Ташсельмаш» заводидаги 14-цех комплекс бригадасининг бошлиғи, КПСС XXVI съездининг делегати Юрий Иванович Степаненконинг ҳар бир иш куни шундай тиғиз ва самарали ўтади.

Фақат угина эмас, завод ва фабрикалардаги, қурилиш ва муассасалардаги минглаб коммунистлар пешқадамлар сафида бориб, қийин участкаларда меҳнат қилиб, коллективни олға бошламоқда. «Коммунистлар — олға!» — партиянинг бу чақириғи ветеранлар хотирасида, ёш авлод тасаввурида кинода кўрган, китобда ўқиган воқеаларни жонлантиради. Гражданлар ва Улуғ Ватан уруши йилларида уруш туфайли вайрона бўлган хўжаликни тиклаш учун кун тартибига қўйилган «Коммунистлар — олға!» чақириғи аъло бажарилди. Бу чақириқ бизни ҳозир ҳам янги ғалабалар ва янги марраларга ундамоқда.

Коммунистлар ўз ташаббуслари билан, виждон амри билан қийин участкаларга борганликлари, социалистик мусобақаларга раҳбарлик қилганликлари, кишиларни олдинга ундаганликларига ўнлаб, юзлаб мисоллар келтириш мумкин. В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси 16-цехидаги йиғувчилар бригадасининг бошлиғи Р. Алиев ўз коллективини пешқадамлар сафига олиб чиқди, чунки унинг ўзи кунлик топшириқни ортиғи билан бажариб, зарбдор меҳнат қилиш намунасини кўрсатмоқда. «Ташсельмаш» заводи 2-цехи партия группасининг ташкилотчиси И. Раҳимовнинг ташаббуси билан гидроцилиндрлар участкасида комплекс бригада ташкил этилди, коллективнинг барча аъзолари турдош касбларни эгаллаб, топшириқни 120 процентдан ошириб бажармоқда.

КПСС сафига қабул қилинганларга катта ишонч билдирилган. Бу ишонч — партия ишончи, халқ ишончидир. Улар коммунистларга тенглашиб, улардан ўрнак олишмоқда. Ахир одамларнинг ишончидан ҳам юксак шараф бўлиши мумкинми! У янги меҳнат муваффақиятлари сари, юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичлари сари ундайди. Коммунистлар кўпчилик учун маёқ бўлиб қолади. КПСС аъзоси, экскаватор ремонти тажриба-механика заводи бригада бошлиғи П. Копаневнинг таклифига кўра коллектив беш йилликнинг уч йили планини Улуғ Октябрнинг 65 йиллигигача бажаришга аҳд қилди. «Строймеханизация» трестининг бульдозер машинисти, Тошкент шаҳар партия комитетининг аъзоси, республикада хизмат кўрсатган қурувчи Т. Акромов йиллик топшириқни муддатидан илгари бажаришга аҳд қилди. 1-пойафзал фабрикасининг бичиқчиси Н. Карамаенкова йил охирига қадар юз минг квадрат дециметр кўн маҳсулотлари тежаб қолишни режалаштирди, бу хом ашёдан беш минг жуфт пойафзал тайёрлаш мумкин. Мусобақа пешқадамлари, коммунистларнинг ташаббусларини жуда кўп ишчи ва хизматчилар маъқуллашди.

Цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари якунланди, уларда коммунистлар янги марраларни белгилашди, камчиликларни таҳлил этишиб, умумий куч-ғайратни таъминлашга қаратиш лозимлигини белгилаб олишди.

Қабул қилинган қарор — бу бутун коллективга, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнаткашларнинг турмушини яхшилашга кўрсатилаётган ғамхўрлик намунасидир. Уларни амалга оширишда коммунистлар ибрат кўрсатиш билан бирга, қарорларни ҳаётга тадбиқ қилишда шахсан актив иштирок этишлари, шунингдек, партиявий принципиаллик билан, маъмурият, хўжалик раҳбарлари, жамоат ташкилотлари томонидан қўйилган топшириқларнинг изчил амалга оширилишини таъминламоқлари лозим.

Халқ хўжалигида коммунистлар меҳнат қилмаётган, коллективнинг бутун куч-қудратини топшириқни бажаришга йўналтирмаётган бирон-бир участка йўқ. Ҳозир республика пахта майдонлари зарбдор меҳнатнинг бош майдони бўлиб қолди. Олти миллион тонналик улкан хирмон учун колхозчилар ва ишчилар, студентлар ва ўқувчилар кураш олиб боришяпти. Мўл «оқ олтин» ҳосили учун бўлган курашга коммунистлар етакчилик қилишяпти. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан минглаб шаҳарликлар етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун курашга қўшилишди. «Тошкент трактор заводи», «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмалари, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, министрликлар ва идораларнинг вакиллари, олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг студентлари, Тошкент, Сирдарё ва Жиззах областларида меҳнат қилишяпти. Шаҳарлик пахтакор бригадаларга одатдагидек коммунистлар етакчилик қилишяпти, улар пахта теришда юксак натижаларга эришиб, бошқаларга ўрнак бўлишяпти. Бу ерда, йиғим-терим тиғиз олиб борилаётган жойда фақат соатларгина эмас, минутлар ҳам ҳисобга олинаётганида партиянинг қудратли ташкилотчилик ва йўналтирувчилик роли янада яққол кўринмоқда. Бу ерда тарих синовидан ўтган «Коммунистлар — олға!» чақириғи янада қудратли оҳангда жаранглашмоқда.

Биз бепоён Ватанимизнинг барча халқлари ҳаётидаги катта воқеа — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига яқинлашмоқдамиз. Бу шонли санага тайёргарлик кўриб, мамлакатимиз меҳнаткашлари оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишяпти, юбилейга меҳнат совғалари ҳозирлашяпти. Коммунистлар мусобақага етакчилик қилиб, қимматли ташаббусларни бошлашяпти. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига икки ой қолган ҳозирги кунларда ҳар бир коммунист ишнинг қайси участкасида бўлишидан қатъий назар, коллективни барча вазифаларни ва қабул қилинган мажбуриятларни бажаришга сафарбар қилиш учун бутун имкониятларини ишга солиши керак. «Белгиланган планларни бажардик!» — СССР юбилейи ва Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига рапорт шундай бўлиши керак.

Коммунистлар, шаҳардаги барча меҳнаткашлар яна бир муҳим сана — Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик кўришмоқда. Район штаблари, корхоналарнинг, ташкилот ва муассасаларнинг Ўзбекистон пойтахтининг юбилейига тайёргарлик кўриш ва ўтказиш бўйича Советлари белгиланган барча тадбирларни турмушга жорий этишлари лозим. Бунда ҳам коммунистлар етакчи куч ҳисобланадилар.

Коммунистнинг номи амалга оширган ишларида мужассамлашади. Халқнинг ҳурмат ва ишончига яраша коммунист бу номни шараф билан оқлаши лозим.

Биз ҳаммамиз — пахтакормиз

ПАХТАЗОРДАН ДАРАКЛАР № 28

⊙ Тошкент область Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари халқ хўжалик планини бажардилар. 1570 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан, жами 5040 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Йиғиштирилган ҳосилнинг 4600 тоннаси ёки 95 проценти «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Ҳар бир терим агрегатининг иш унуми ўртача 140 тоннани ташкил этди.

⊙ Янгийўл районидаги «Партия XXVI съезди» колхози пахтакорлари қабул пунктларига 2136 тоннадан ортиқ «оқ олтин» топшириб, йиллик планни адо этишди.

Сирдарё областининг Ильич районидаги Узоқов номли совхоз заршунослари социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшира бошладилар. Хўжалик деҳқонлари 4900 тонна «оқ олтин» тайёрладилар.

⊙ Жиззах областининг Октябрь районида машина билан пахта териш плани бажарилди. Район механизаторлари агрегатлар бункеридан 29 минг 455 тонна «оқ олтин» тўкишди.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ — ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ газеталари ва «Главташпассавтотранс» бошқармасининг республика пахта далаларидаги МАТБУОТ МАРКАЗИ

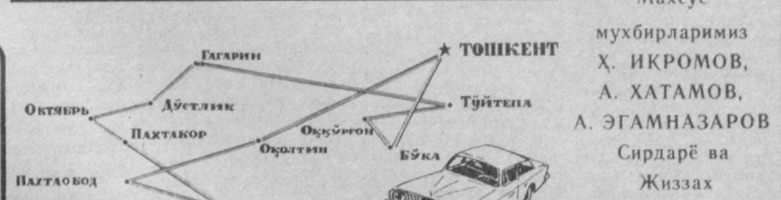

Махсус мухбирларимиз Ҳ. ИКРОМОВ, А. ХАТАМОВ, А. ЭГАМНАЗАРОВ Сирдарё ва Жиззах областларидан хабар қиладилар:

24. ДОЛЗАРБ ДАМЛАР

▲ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАН БОРГАН ҲАШАРЧИЛАРНИНГ СИРДАРЁ ОБЛАСТИ ПАХТАЗОРЛАРИДА ЙИГИРМА КУН МОБАЙНИДА ТЕРГАН ПАХТАСИ 23,5 МИНГ ТОННАНИ ТАШКИЛ ЭТДИ. ▲ ҲАР БИР ТЕРИМЧИ КУНИГА ЎРТАЧА 38 КИЛОГРАММДАН «ОҚ ОЛТИН» ТЕРМОҚДА. ▲ ҲАШАРЧИЛАР ЎРТАСИДА ДАВОМ ЭТАЁТГАН СОЦИАЛИСТИК МУСОБОҚАДА ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ, ГЕОЛОГИЯ-ҚИДИРУВ ТЕХНИКУМИ, ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ЙЎЛЛАРИ ИНСТИТУТИ СТУДЕНТЛАРИ ПЕШҚАДАМЛИК ҚИЛИШЯПИ.

Олтмишинчи йилларнинг бошигача ҳозирги Сирдарё областининг Гулистон, Боёвут, Комсомол районлари Тошкент областига, ундан нариси Самарқанд областига қарарди. Олтмишинчи йилларда Мирзачўлни комплекс ўзлаштириш ишлари кенгайиб кетгач, бу ерда аввал Сирдарё области, кейинроқ эса Жиззах области ташкил этилди. Ҳозир бу қўриқ областларда ҳар йили 800 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» етиштирилмоқда. Мирзачўл ерларини ўзлаштириш деярли тугади. Эндиликда Жиззах даштига кенг ҳужум давом этмоқда. Бу ерларда 30 га яқин пахтачилик, чорвачилик ва боғдорчиликка ихтисослашган хўжаликлар ташкил этилади. Ана шунда қўриқ ерларда етиштирилаётган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари миқдори янада ортади.

Ҳозир икки область хўжаликларида Тошкент шаҳридан борган юз мингга яқин ҳашарчи меҳнат қилаяпти. Бу ҳашарчиларнинг 34 минги Сирдарё областидадир.

Сирдарё областида меҳнат қилаётган ҳашарчиларнинг бош штаби Оқолтин район марказида жойлашган. Штаб ишларига Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов бошқош бўлиб турибди. Бош штабда тонг саҳардан ярим тунгача ҳаёт қайнайди. Тошкент шаҳар партия комитети фан, ўқув юртлари бўлими мудири Б. С. Султонов, шу бўлим инструктори Н. Турсунов, мавсум бошидан бери шу ерда ишлашяпти. 34 минг кишидан иборат ҳашарчининг далалардаги ҳаёт тарзига бош штабдан йўналиш берилади.

Биз шаҳар штабига кириб борганимизда Михаил Филиппович Оқолтин район Маданият уйига ҳашарчиларнинг сўнгги беш кунлик иш якунига бағишланган йиғилишни ўтказгани кетаётган экан. У биз билан қисқача суҳбатлашиб, шундай деди:

— Тошкентликлар республиканинг катта «оқ олтин» хирмонига ҳар доим ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб келишган. Бу йил ҳам худди шундай бўляпти. Тошкентлик ҳашарчиларнинг Сирдарё области хўжаликларида меҳнат қилаётганига йигирма кундан ошди. Бу вақт мобайнида улар Ватан хирмонига 23,5 минг тонна «оқ олтин» тўкдилар. Ҳар куни ҳашарчилар кучи билан 900—1000 тонна пахта терилляпти. Шаҳар штаби Тошкентдан келган студент-ёшларнинг яхши меҳнат қилиши ва дам олиши учун барча шароитларни яратишга ҳаракат қилаяпти.

Ёшларнинг асосий қисми дала шийпонларида яшашмоқда. Бу шийпонлар электр нури билан чароғон этилган. Ёшлар телевизор кўриш, радио эшитиш, кундалик газета ва журналлар билан танишиш имкониятига эга.

Бош штабда бизга Сирдарё областидаги хўжаликларда меҳнат қилаётган ўқув юртлари коллективлари ўртасидаги мусобақада Тошкент Давлат университети, Тошкент автомобиль йўллари институти, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти ҳамда Тошкент геология-қидирув техникуми студентлари намуна кўрсатаётганликларини таъкидлашди.

(Давоми 2-бетда).

Тошкент геология-қидирув техникумининг коллективи Сирдарё область Оқолтин районидаги илғор «Андижон» совхозида пахта йиғим-теримида фаол иштирок этмоқда.

Йиғим-терим давомида техникум ўқувчилари мусобақа якунлари бўйича тўрт марта кўчма Қизил байроққа сазовор бўлдилар.

СУРАТДА: геология-қидирув техникумининг бир группа пешқадам теримчилари. Зарбдор меҳнат учун кўчма Қизил байроқ коллективда абадий қолдирилди.

М. Нуриддинов фотоси.

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. Бахт деганда нимани тушунасиз!
2. «Меҳнат семестри»га муносабатингиз қандай!

Бугун анкетамиз саволларига Тошкент геология-қидирув техникуми техника-қидирув бўлимининг II-курс студенти Исроил ЗИВЕРОВ жавоб беради.

1. Ўз меҳнати билан шон-шуҳратга эришган кишилар бахтлидир. Бундай кишилар бизнинг мамлакатимизда ғоят қадрланади. Менинг айниқса Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига эга бўлган. Олтин юлдуз медалини, орденларини байрамларда кўкракларига тақиб юрадиган кишиларга ҳавасим келади.

2. Ҳар бир меҳнат тури ўзича яхши. «Меҳнат семестри»да киши тоза ҳавода ишлайди, бу кишининг соғлигига жуда фойдали. Айниқса йигитларнинг жисмоний меҳнат қилиши зарур деб ҳисоблайман. Жисмоний меҳнат кишини ҳам соғлом, ҳам бақувват қилади.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

ЯДРОВИЙ ҚУРОЛСИЗЛАНИШ УЧУН

Кеча планетамизнинг ҳамма нуқталарида БМТ ва Жаҳон Тинчлик Кенгашининг қарорига биноан 24 октябрда бошланган Қуролсизланиш учун ҳаракат ҳафталиги тугади. Тинчлик ва халқаро хавфсизликнинг мустаҳкамланишидан, ядровий фалокат хавфининг даф қилинишидан манфаатдор бўлган барча соф виждонли кишилар ана шу олижаноб ҳаракатнинг актив қатнашчилари бўлдилар.

Маълумки, халқаро империализмнинг айби билан жаҳондаги кескинлик кучайтирилмоқда, қайта қуролланиш зўраймоқда, янги-янги қирғин қуроллари кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. АҚШ расмий доираларнинг юргизаётган ўта милитаристик сиёсати эса ядровий уруш хавфини кучайтирмоқда.

Ана шу шароитда агрессив доираларнинг барча кирдикорларини фош қилиб ташлаш, тинчлик учун курашни янада кучайтириш барча каттакичик давлатларнинг, ҳамма тинчликсевар кучларнинг асосий вазифаси ва инсоният олдидаги бурчи эканлиги ўтган ҳафталик кунларида, Япония ва АҚШ, Италия ва Франция, Ғарбий Германия ва Швеция ҳамда кўпгина мамлакатларда бўлган тинчлик митинглари, намойишлари ва йиғинларида баралла эшитилди.

Тинчлик учун кураш, ядровий тўқнашув хавфини тезроқ даф қилиш, ялпи қуролсизланишни тезроқ амалга ошириш асосий мақсади бўлган Совет Иттифоқи планетамиздаги тинчлик ҳаракатининг доимо олдинги сафларида бормоқда. Социалистик Ватанимизнинг бутун халқаро обрўйи, унинг куч ва қудрати бугун курраи заминдаги тинчлик, хавфсизлик ва халқлар ҳамкорлигининг буюк омили бўлиб турибди. Буни Осиё ва Африка, Европа ва Лотин Америкаси халқлари яхши билишади.

Айни пайтда эса, АҚШнинг ҳарбий бюджети 200 миллиард долларга тенг бўлмоқда. Ер куррасидаги ҳар 100 минг кишига 556 солдат ва атиги 85 врач тўғри келмоқда. Жуда катта маблағ қайта қуролланишга сарфланаётган бир пайтда, ер шарида йилига 50 миллион киши очликдан нобуд бўлмоқда, Осиё ва Африкада 280 миллион киши ўта қашшоқликда ҳаёт кечиришга мажбур бўлишяпти, тахминан бир миллиард киши саводсизлигича қолмоқда. Ҳолбуки, қуролланишга сарфланаётган маблағнинг икки минг бўлагидан бир қисмига 400 миллион бола ўқийдиган 600 минг мактаб қуриш мумкин бўлар эди.

Совет Иттифоқи, қардош социалистик мамлакатлар ушбу адолатсизликка чек қўйиш учун актив ҳаракат қилмоқдалар. Жумладан, бизнинг мамлакатимиз БМТ Хавфсизлик Кенгашининг ядро қуролини ишлатиш БМТ Уставини бузишдан ва инсониятга қарши жиноятдан иборат, деб эълон қилган резолюциясини биринчи бўлиб қўллаб-қувватлади. Совет Иттифоқи биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслигини эълон қилди. Ўтган ҳафталик кунларида тинчлик ва қуролсизланишга эришиш, Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатлар тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш ҳаракати тобора кенг тус олди.

Тальат СОЛИЕВ.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг фармойишига биноан Тошкентда иситиш мавсуми шу йилнинг 25 октябридан бошланди.

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

СССРнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олайлик

АКМАЛ ИКРОМОВ ВА СЕРГЕЛИ РАЙОНЛАРИ МУСОБАҚАСИ

Мусобақадош Акмал Икромов ва Сергели районлари саноат корхоналарининг меҳнаткашлари асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича тўққиз ойлик давлат планини муваффақиятли бажаришди. Акмал Икромов райони индустрияси маҳсулот реализация қилиш ҳажми бўйича топшириқни 2,0 процент ошириб бажарди, истеъмолчиларга планга қўшимча 1796 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди. Сергели райони индустрияси маҳсулот реализация қилиш ҳажмини 1,5 процент ошириб бажариб, истеъмолчиларга 2235 минг сўмлик қўшимча маҳсулот етказиб берди. Умумий маҳсулот ишлаб чиқариш плани 104,4 ва 101,4 процент бажарилди. Шу билан бирга маҳсулот ишлаб чиқариш суръати Акмал Икромов районида 5,8 процентга, Сергели районида 6,0 процентга кўпайди.

Акмал Икромов райони саноатида меҳнат унумдорлиги плани 105,8 процент бажарилди, меҳнат унумдорлигини ўстириш суръати эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 103,2 процентни ташкил этди.

Товар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми кейинги бир йилда Акмал Икромов районида 2664 минг сўмликка, Сергели районида 8684 минг сўмликка кўпайди. Акмал Икромов райони индустриясининг ходимлари бу кўрсаткичга асосан меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришдилар. Сергели районида меҳнат унумдорлигини ошириш 75 процентни ташкил этди.

Районларда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, реконструкция, янги техникани жорий қилиш туфайли маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 8—10 процентга кўпайтирган корхоналар оз эмас. Жумладан, бу кўрсаткич «Средазгазавтоматика»да 10,5 процентни, ҳисоблаш техникасини ремонт қилиш заводида 12,6 процентни, «Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида 14 процентни [Акмал Икромов райони], қуёш тўсқич мосламалари заводида 27,5 процентни, рўзғор мебеллари заводида 14,6 процентни, «Проектмебель» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида 14,9 процентни [Сергели райони] ташкил этди.

Акмал Икромов районидаги барча саноат корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини бажарди. Сергели районидаги «Вторчермет» областлараро бирлашмаси маҳсулот реализация қилиш планига кўра 1222 минг сўмлик маҳсулотни етказиб беролмади.

Акмал Икромов районида умумий маҳсулот ҳажмининг 2,5 проценти, Сергели районида 8,2 проценти давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Қатор корхоналар буюртмачиларга маҳсулотларни ўз вақтида ва белгиланган номенклатурада етказиб бермай план интизомини бузишди. Уларнинг қаторида «Чевар» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси [Акмал Икромов райони], «Трансстрой»нинг ремонт-механика заводи, темир-бетон конструкциялари заводи, қурилиш плиталари, ошхона ва бошқа мебеллар заводи [Сергели райони] бор.

ТЎҚҚИЗ ОЙЛИК СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ЯКУНЛАРИНИ АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ САНОАТ, ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА БЎЛИМИ МУДИРИНИНГ ВАЗИФАСИНИ БАЖАРУВЧИ Х. ХЎЖАЕВА ШАРҲЛАЙДИ:

— Районимизда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги ва Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига бағишланган социалистик мусобақада энг мураккаб вазифани зиммасига олган: беш йилликда шахсий икки беш йиллик топшириқни бажаришга аҳд қилганлар пешқадамлик қилишмоқда. Улар ишлаб чиқариш илғорлари тикувчи Ҳадича Умарова, Салима Исаева. Бибинур Абдуллаева, Дилбар Эргашева, сут комбинатининг ишчиси Мастура Мираҳмедова ва бошқалардир. Улар юксак касб маҳоратига эга бўлганликлари учун кунлик топшириқни икки ҳисса ошириб бажаришиб, ҳозир келгуси йил ҳисобига маҳсулот топширишмоқда. Шуни ҳам айтиш керакки, улар тайёрлаган маҳсулотлар юксак сифатли бўлганлиги учун биринчи тақдимдаёқ қабул қилинмоқда.

Меҳнат коллективлари ҳақида тўхталадиган бўлсак, ҳисоблаш техникаси ва техник хизмат кўрсатиш бўйича тажриба заводи, ҳисоб-техникаси заводи, миллий музика асбоблари фабрикаси, «Средазгазавтоматика» заводининг меҳнаткашлари социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришмоқда. Жумладан, миллий музика асбоблари заводи тўққиз ойда планга қўшимча 150 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиб, умумий маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация ҳажмини анча оширди. Бу ерда буюмларнинг хилма-хиллигини таъминлаш чоралари кўрилди. Кенг истеъмол буюмлари сифатида шашка, нарди тайёрлана бошлади, янги ойна цехини ишга туширишга тайёргарлик кўрилмоқда. Бу ерда хилма-хил рўзғор ойналари тайёрланади.

«Средгазавтоматика» заводининг коллективи масъулиятли буюртмани бажармоқда. Улар бунёд этилаётган газ қувурларига газ аппаратлари етказиб беришяпти. Буюртмаларнинг кўплари муддатидан олдин бажарилмоқда. Чунки, корхонада меҳнат унумдорлигини ошириш резервлари муттасил қидириб топилмоқда. Ишчилар беш йиллик планда кўрсатилган муҳим халқ хўжалиги объектларини бунёд этишга ўз ҳиссаларини қўшиш учун юксак масъулият ҳис қилишмоқда. Фақат тўққиз ойда коллектив планга қўшимча 105 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Социалистик мажбуриятга қўшимча 55 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Аммо районда ўз куч ва имкониятлари даражасида меҳнат қилмаётган корхоналар ҳам бор. Масалан, булка-кондитер комбинати сентябрь ойида маҳсулот реализация қилиш планини бир неча ўн минг сўмлик кам бажарди. Бунинг сабаби хом ашёнинг етишмаганлигидадир. Бу таъминот хизматида катта камчиликлар борлигини кўрсатади.

Заргарлик заводи маҳсулот реализация қилиш ва ҳажмини ошириш суръатини анча камайтириб юборди. Заводда тайёрланган буюмлар харидорларга маъқул бўлмаяпти. Шу боисдан ҳам коллектив олдида буюмлар хилма-хиллигини таъминлаш вазифаси турибди. Тез орада бу масала ҳал қилинади. Шу кварталнинг охирига қадар сунъий ёқут тайёрлайдиган цех ишга туширилади.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

Конвейерда прицеплар

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш техника таъминоти давлат комитетининг базаларида янги модификациядаги трактор прицеплари туширила бошланди. Тошкент трактор заводининг Ленинск шаҳридаги филиали бу прицепларни кўплаб ишлаб чиқаришга киришди.

Янги прицеплар оғир юк орта олиши ва ҳар қандай йўлда юра олиши билан ўзидан аввалги прицеплардан анча фарқ қилади. Бу прицеплар механик шиббаловчи ускуна билан таъминланган бўлиб, унинг ёрдамида каттагина кузовга уч тоннагача пахта жойлаштириш мумкин. Махсус пневматик система юк туширишни бутунлай механизациялаштирган. Унинг ёрдамида кузовни ўнг ва чап томонларга ағдариш мумкин. Янги прицеплар пахтани тайёрлов пунктларига тезроқ олиб боришни таъминлайди, уни транспортларга ортганда исроф бўлишини камайтиради.

Машинасозлар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига оширилган мажбурият қабул қилдилар. Улар йил охиригача республика пахтакорларига оғир юк ташувчи мингта прицеп жўнатишга қарор қилдилар.

Прокатга — аппарат

Бу ерда ташкил этилган ўлчаш техникаси маркази Ўзбекистон Фанлар академияси институтлари қарамоғидаги мураккаб асбоблар бутун «парки»ни назорат остига олди. Янги турдаги хизмат кўрсатувчи бу ташкилот дастлабки ишни бошлади — аппаратлар прокат пункти очилди.

Энди тадқиқотчилар у ёки бу асбобни олиш учун шу приборларни ишлаб чиқарадиган заводлар билан, таъминотчи ташкилотлар билан алоқа ўрнатиб, буюртмани кутишлари шарт эмас. Улар ўзларига керак бўлган ўлчаш аппаратини марказдан ярим соат мобайнида олишлари мумкин. Янги шерик атиги битта шартни — аппаратдан унумли фойдаланиш шартини қўяди. Шунинг учун ҳам асбоблар буюртмачининг бутунлай ихтиёрига эмас, балки прокатга берилади. Асбоблардан фойдаланиладиган ҳар бир кун учун белгиланган нарх қўйилади. Носозлик рўй берса, марказ мутахассислари ўлчаш аппаратини алмаштириб, ишдан чиққан аппаратни эса дарҳол ремонт қиладилар.

Ҳозирнинг ўзидаёқ марказ ихтиёрида радиотехника, электромагнит, температура ва бошқа ўлчовлар учун 200 дан ортиқ мураккаб асбоб бор. Беш йилликнинг охиригача мингдан ортиқ аппарат ишга солинади.

(ЎзТАГ).

25. ТЕХНИКА — ДЕҲҚОН ҚАНОТИ

▲ ДЎСТЛИК РАЙОНИ ПАХТАЗОРЛАРИДА 700 ТАДАН ОРТИҚ «ЗАНГОРИ КЕМА» ИШЛАМОҚДА.
▲ ТЕРИМ ИПАТОВЛИКЛАР МЕТОДИДА ТАШКИЛ ЭТИЛГАН.
▲ ДЕҲҚОНЛАР ВА ОЛИМЛАР ҲАМКОРЛИГИ.

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. Бахт деганда нимани тушунасиз!
2. «Меҳнат семестрига» муносабатингиз қандай!

Бугун анкетамиз саволларига Тошкент алоқа электротехника институти автоматик электр алоқа факультети III курс студенти Дилором ҲАСАНОВА жавоб беради:

1. Энг катта бахт тани соғлиқдир. Қолган ҳамма нарсани мен иккинчи даражали деб биламан.

2. Мамлакатимизда ишчи кучи етишмаётган жойлар кўп. Бу жойларга ёзги каникул пайтларида бориб ишлаш, ўйлайманки, жамиятимиз учун ҳам, ёшлар учун ҳам фойдалидир. Шу маънода менинг «Меҳнат семестри»га муносабатим ижобийдир.

Ҳамма жойда бўлганидек, Дўстлик районида ҳам пахта йиғим-теримини бошлашдан аввал бу муҳим мавсумни ўтказиш бўйича районда тадбирлар плани ишлаб чиқилди. Шунга биноан районда ғўзаларни дефолиациялаш 15 сентябргача тугалланиши, кейин машиналар билан пахта теришни бошлаш лозим эди. Районда 700 тадан ортиқ «зангори кема» бор. Буларнинг ҳар бири билан ўртача 100 тоннадан пахта терилганда ҳам октябрь ойининг ўрталаригача пахта тайёрлаш плани ошиб-тошиб кетган бўлар эди. Лекин пахтакорларнинг бу режасини кетма-кет ёққан ёмғир бузди. Мирзачўл ерларида эса озгина ёмғир бўлса бас, шўр тупроқ эриб, ботқоққа айланиб кетади. Машиналар далаларда бир метрга ҳам силжий олмай қолади.

Шундай қилиб, об-ҳаво қийинчиликлари «зангори кема»ларнинг меҳнат унумдорлигини пасайтириб юборди. Ҳозир район пахта тайёрлашда ўтган йилдаги даражадан 10 процент орқада боряпти.

Аммо ҳеч кимнинг руҳи чўкмаяпти. Чўлқуварлар шаҳардан борган ҳашарчилар мададидан моҳирлик билан фойдаланиб, даладаги «оқ олтин» ҳосилининг бир граммини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун интилишяпти.

Райондаги мавжуд 6 та пахтачилик совхозининг ҳаммасида Октябрь районидан борган ҳашарчи студентлар меҳнат қилишяпти. Улар кучи билан ҳар ҳафтада ўртача 4 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» йиғиб-териб олиняпти.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Районда пахта тайёрлашда Қосим Раҳимов номли 13-совхоз биринчи ўринда боряпти. Совхозга сўнгги ўн кунлик ғолиби сифатида Жиззах область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди. Бу хўжаликда Тошкент политехника институтининг самолётсозлик, нефть-газ, саноат-граждан қурилиши факультетларининг 3 мингга яқин студенти меҳнат қилаяпти. Совхоз раҳбарлари ҳашарчилар меҳнатидан мамнун эканликларини изҳор этишди.

Қосим Раҳимов номли совхозга шу йил саратонда ҳам боргандик. Шунда Муқим Раимжонов бошқарувчилик қилаётган 4-бўлим далаларини айланганимиз эсимизда. Пахтазорда ишлаётган одамлар кам эди. Лекин бирон-та ғўзанинг остида ёввойи ўт кўринмасди. Бунинг сабабини совхоз директори Умарқул Жўрақуловдан сўрадик. У: «Муқим ака миришкор деҳқон, одамларнинг қалбига йўл топа оладиган инсон, — деди. — Энг муҳими, у техниканинг тилини яхши билади, культиватор тишларини ҳам шундай ўрнатадики, у ўтни олади-ку, лекин ғўзага шикаст етказмайди. Тўрт йил аввал бу ерлар тўқай эди, гектаридан аранг 14—15 центнердан ҳосил олинар эди. Муқим ака келди-ю ернинг жонини киргазди. Бу йил бўлим пахтакорлари гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олишган. Ҳеч шубҳасиз, улар бу ваъдаларини бажаришади», — деди.

Куни-кеча совхозда яна бўлганимизда Муқим Раимжонов бошлиқ бўлимда йиғим-терим ишлари қандай бораётганлиги билан қизиқдик. Маълум бўлишича, бўлим пахтакорлари давлатга пахта топшириш бўйича йиллик планни 16 октябрда совхозда биринчи бўлиб бажаришибди. 667 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан ҳосил кўтарилибди. Ҳозир бўлимда мажбуриятни бажариш учун кураш кетаётган экан.

Далаларда қулай об-ҳаво шароити юзага келиши билан хўжаликдаги мавжуд 125 машина бетиним ишлаяпти. Бу йил 12 минг тонна пахта тайёрланиши, шундан 8,5 минг тоннаси машиналар ёрдамида териб олиниши керак. Илғор механизаторлар Искандар Рўзиев, Ўрол Шодмонов, Абдунаби Элмуродов ҳозирнинг ўзида 200—220 тоннага етказиб «оқ олтин» теришди.

Хўжаликда 7 та механизациялашган отряд ташкил этилган. Бу отрядларнинг ҳар бирида 17 тадан 24 тагача «зангори кема», шунга яраша тележкалар, техникага хизмат кўрсатадиган автомобиллар бор. Ўз навбатида ҳар бир отряд учта звенога бўлинган. Ҳар бир отрядда вақтинчалик партия, комсомол группалари ташкил этилган. Бу группалар йиғим-терим ишларида бутун отрядга намуна бўляпти.

Совхоз пахтакорлари тошкентлик олимлар билан яхши ҳамкорлик қилишар экан. Республика Фанлар академиясининг полимерлар химияси институти олимлари бу хўжаликда «капсула»ли чигит экишни уч йилдан бери тажриба қилишаяпти. 1980 йилда бундай чигитдан икки қоп экилган экан, ўтган йили 2 минг гектардан ортиқ майдонга, бу йил эса деярли ҳамма майдонларга ана шундай чигит экилибди. Бу усулда турли химик препаратларни аралаштириб, суспензия тайёрланади. Чигит мана шу суюқликка ботирилганда унинг устида сунъий плёнка ҳосил бўлади. Бу плёнканинг аҳамияти шундаки, ёғингарчилик кучайиб кетган пайтларда у чигитни чиришдан сақлайди. Фақат тупроқнинг ҳарорати 14 градус бўлгандагина эрийди. Бунда энг муҳими, деҳқонлар қайта-қайта экиш ташвишидан қутилишади, талайгина чигит тежалади. Яна бир яхши томони, дориланган чигит ҳар хил касалликларга ҳам чалинавермас экан, ғўза атрофида ўт бўлмайди, ниҳол бақувват бўлиб ўсади.

Институт мутахассисларининг фикрича, бу усул бошқа хўжаликларда ҳам ижобий натижа берса, уни республикада кенг жорий этиш мумкин бўлади.

(Давоми бор).

ИШЧИ ЎРИНБОСАРЛАРИ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

Куйбишев район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Район партия комитетининг секретари Л. Кочерга «Районда касб танлаш, ишчиларнинг ёш ўринбосарларини тайёрлашни янада такомиллаштириш, ёшлар ўртасида меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш бўйича тадбирлар тўғрисида» доклад қилди.

Ҳар йили район корхоналарининг меҳнат коллективлари сафига ҳунар-техника билим юртларининг, ўрта мактабларнинг юзлаб битирувчилари келиб қўшиладилар. Фақат шу йилнинг ўзида ана шу коллективлар сафидан ҳунар-техника билим юртларини битирган мингдан зиёд ёш ишчилар, 10-синфни битирган 700 ёш ўрин олди. Райондаги кўпгина саноат корхоналарида, жумладан «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи», «Средазкабель» кабель ишлаб чиқариш бирлашмаларида унумли меҳнат қилиш, касб маҳоратини ошириш, дам олиш учун яхши шароитлар яратилган. Ана шу коллективларда мураббийлар кенгаши, ўсмирлар билан ишловчи кенгашлар фаол ҳаракат қилмоқда. Аммо янги келган ёшларга совуққонлик билан қарайдиган корхоналар ҳам ҳали бор: улардан ёрдамчи ишларда фойдаланишади, уларни ғоявий-сиёсий тарбиялашга кам эътибор берадилар.

Пленумда бўлган доклад юзасидан музокараларда «ТТЗ» контролёри, Куйбишев район партия комитетининг аъзоси Р. Лобазенко, «Средазкабель» бирлашмасининг бош директори Ҳ. Алимов, экскаватор заводи партия комитетининг секретари М. Новиков, 223-мактаб директори О. Орипов ва бошқалар сўзга чиқдилар. Улар ёшлар ўртасида ишлаш соҳасидаги ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Пленумда ишчиларнинг ёш ўринбосарлари ўртасида олиб борилаётган ишларни такомиллаштиришга қаратилган қарор қабул қилинди.

• ЛОЙИҲА УСТАХОНАЛАРИДА.

ЯРҚИРОҚ КЎЗГУЛАР ЭЛИ

Хўш, бундай эл қаерда? У ҳозир йўқ. Лекин яқин йиллар ичида бўлади. Адреси ҳам ҳали номаълум: Жиззах яқинида ҳам, Қашқадарёда ҳам, Зарафшон водийсида ҳам, Бухоро яқинида ҳам бўлиши мумкин. Қарши чўлида, Толимаржон яқинида бўлиш эҳтимоли кўпроқ.

Уни, айниқса ёз кунлари текис бўз ер устида ярқираб турган, чўл узра кўтарилган оташ нуқтага қараб олисдан ҳам билиб оласиз. Яқинроқ келаверсангиз икки юз метрли минорани, унинг учида эса минглаб нур таратаётган тожни кўрасиз.

Йўқ, бу буғ қозони. Атрофингизда кўп гектар ерга ёйилган ярқироқ кўзгулар эли ястаниб ётади. У ҳужжатларда ҳали одат бўлмаган гелиостат майдони деган термин билан аталади.

Шу салқин кузда Ўзбекистоннинг қидирувчилар отряди жаҳонда энг катта қуёш электростанцияларининг бири қад кўтарадиган учта майдонни батафсил текшириб чиқишга киришди.

Шу станция ҳақида «Теплоэлектропроект» институти Ўрта Осиё бўлимида суҳбат қурдик. Лойиҳанинг бош инженери Ада Абрамовна Соболева бунчалик катта қуёш электр станцияси нима учун айни шу кунларда кун тартибига қўйилганлигини тушунтириб беради. Баъзи мамлакатларда шундай станциялар бор, бизда ҳам Қримда ишлаб турибди. Лекин унинг қуввати катта эмас — 10 минг киловаттга боради, бу ерда эса 320 минг киловаттга боради! Ўзбекистон газга нақадар бой. Ангрендаги кўмир нақадар кўп бўлишига қарамай, табиий ёқилғи запаслари чексиз эмас. Олим Менделеев айтган нефтни ёқиш — печкани қоғоз пул ёқиб иситиш билан баравар, деган гап ёдимизда эди, албатта. Ана шу сўзлар қимматли химиявий хом ашё бўлмиш газга ҳам тааллуқлидир. Уни авлодлар учун асраш зарур. Қуёш нуридан энергия ҳосил қилиш, бу ишнинг тозалиги жиҳатидан ҳам нафлидир, у атмосферани мутлақо булғамайди ва бунинг устига сув сарфи ҳам ниҳоятда оз.

Станция қуриш учун хўжалик жиҳатидан ўзлаштиришга яроқсиз, келажакда ҳам на экинзорга айлантириладиган, на посёлкалар қуриладиган ерлар танлаб олинади... Бу жой муайян сейсмик талабларга ҳам жавоб бера оладиган бўлиши керак. Бу жой чанг бўронлари кам районда бўлмоғи ва ниҳоят ёзда ҳам, қишда ҳам серқуёш бўлмоғи лозим. Хуллас, бир йилдаги офтобли кунлар 8760 соат бўлиши лозим. Шундан ярмини тунга айириб ташлаймиз — 4380 соат қолади. Танлаб олинган майдон устида қуёш кундузи камида 3100 соат порлаб туради.

Ҳар соатнинг ҳар секундида ҳисоб машинасининг командаларига, электромеханик мушаклар — приводларнинг сеҳрига бўйсунувчи 72 мингта кўзгу кишини кўзи илғамас даражада оҳиста қуёшга боқиб бурилиб боради. Кўзгуларнинг ҳар бири (уларнинг юзи 7x7 метрга тенг) баланд минора учига қўндирилган қозоннинг ёқларидан аниқ биттасига тушадиган ҳолатни олади. Шунда барча гелиостатларнинг нури бир-бири билан кесишмаслиги лозим.

Бу ишдаги мушкулотлар жуда кўп. Астрономлар ва математиклар йилнинг ҳамма кунлари, ҳар қандай соати ва минути учун барча кўзгуларнинг бурилиш ҳаракатини ҳисоблаб чиқиш билан шуғулланадилар. Кўзгуларни ясаш учун махсус завод қуриш ёки мавжуд заводлардан бирини бошқатдан жиҳозлашга тўғри келади. Хўш, қуёш ботган тунда нима бўлади?

— Мана бу макетга қаранг. Булар иссиқлик аккумуляторларидир.

Махсус қурилма кун мобайнида шунча иссиқ сув тайёрлаб қўядики, у турбиналарнинг тунда ишлаши учун ҳам, ҳавони булут босганида ҳам электр ҳосил қилиш учун кифоя қилади.

Ҳозир жаҳонда энг кучли қуёш электр станциясини яратиш лойиҳа ишлари бошлаб юборилди. Келаси йили уни ниҳоясига етказиш мўлжалланади. Хуллас, шу беш йилликда станция қурила бошлайди.

Ю. КРУЖИЛИН,
(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

Мамлакатда иссиқсевар ўсимлик — шакарқамишни саноат йўли билан етиштирувчи ягона хўжалик Сурхондарё областида жойлашган. Совхозда шакар-қамиш ҳосилини ўриб олишга киришилди. 161 гектар ернинг ҳар гектаридан 360 центнер поя тайёрлаш планлаштирилди.

* * *

Чирғаноқ ва барбарис шарбатларидан биринчи туркум консерваларни Тошкент матлубот жамиятининг Оржоникидзе районидаги Байтқўрғон аграр саноат комбинати ишлаб чиқарди. Ранг-баранг этикеткалар ёпиштирилган икки юз эллик граммли банкалар қишлоқ савдо тармоқларига сотиш учун келтирилади. Қишлоқ кооперацияси корхонаси келгуси йилда 25 хил бардамлик ва саломатлик шарбатларини тайёрлашни мўлжалламоқда.

* * *

«Наманганирстрой» тресети коллективи Уйчи районидаги шағалқум заводининг майдалаш корпусида асбоб-ускуналарни муддатидан деярли уч ой илгари монтаж қилиб бўлди. Қурилаётган корхонанинг биринчи навбати шу йилнинг охиригача дастлабки маҳсулот беради. Ўн биринчи беш йилликнинг охиригача қурилиш-монтаж ишларини ниҳоясига етказиш мўлжалланмоқда. Бу ердан ҳар йили 500 минг кубометр қурилиш материаллари жўнатилиб турилади.

* * *

Сирдарё районида қурила бошлаган Хасанхон канали 300 гектар янги ерни ўзлаштириш ва ҳозир фойдаланилаётган 5 минг гектар ерни сув билан таъминлашни яхшилаш имконини беради. Секундига етти кубометр сув ўтказувчи суғориш системаси Тўпаланг дарёсидан бошланиб, райондаги беш хўжалик далаларини суғоради. Ҳозирги кунда бу хўжаликлар камсув Обизаранг дарёсидан сув ичади. Бу дарё об-ҳаво энг яхши келган йилларда ҳам далаларнинг сувга бўлган эҳтиёжини бутунлай таъминлай олмайди. Қурилишни «Сарфиасиясовхозводстрой» тресети олиб бормоқда. Келгуси йил бошлангунча каналнинг 13 километр узунликдаги биринчи навбатини ниҳоясига етказиш планлаштирилмоқда.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

СОФИЯ. Михайловград тикувчилик фабрикаси коллективи мамлакатда биринчи бўлиб СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилди ва қардош мамлакатнинг буюртмасини муддатидан илгари ва юксак сифатли қилиб бажариш мажбуриятини олди.

Михайловград корхонаси маркаси Совет истеъмолчиларига аллақачонлардан бери манзур бўлган — фабрика ўн йилдан кўпроқ вақтдан бери ўз маҳсулотини СССРга юбориб турибди. Корхонада кўркамлиги, ранг-баранг гуллари ва юксак сифати билан ажралиб турган 30 дан кўп турдаги кийимлар тайёрланади.

Михайловград тикувчилари буюмларнинг сифати тўғрисида қайғуриб, шу билан бирга ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини, материалларни тежаб ишлатишни ҳам унутмаяптилар. Масалан, газламаларни бичишнинг бу ерда жорий этилган янги усули шу йилнинг ўзидагина материал сарфини камайтирди, яқинда ташкил этилган кенг истеъмол моллари цехи асосий ишлаб чиқаришнинг чиқиндиларидан оқилона фойдаланиш имконини берди.

Румыния халқ хўжалигида йил сайин қуёш иссиқлик энергиясидан кенгроқ фойдаланиляпти.

СУРАТДА: Бухарестдаги БУС заводида гелиоустановкаларни йиғиш пайти. Республиканинг бир қатор корхоналарида қуёш панеллари ва иссиқлик коллекторларини оммавий ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Қуёш энергиясидан фойдаланиш ёқилғини тежашга ёрдам бермоқда.

Ажерпресс — ТАСС фотоси.

Тажриба лабораторияси

ПРАГА. Чехословакия илмий техника жамиятини ҳақли равишда илғор тажриба лабораторияси деб аташади. Ярим миллиондан кўп ишчилар ва инженер техник ходимларни ўз сафларига бирлаштирган бу оммавий ташкилот хўжалик юритиш сифатини ошириш, саноат ишлаб чиқаришини интенсивлаш, фан ва техника муваффақиятларини амалда жорий этишда катта роль ўйнамоқда.

ЧССРнинг энг катта корхоналарида ташкил этилган илмий-техника жамияти филиалларида кўпгина проблемалар ҳал этилмоқда, дадил янгиликлар рўёбга чиқарилмоқда, деди илмий-техника Марказий Кенгашининг Раиси Ф. Валента ТАСС мухбирига. Одат бўйича техника ташаббускорларининг биринчи сафларида Чехословакиянинг байроқдори — «Шкода» машинасозлари, Острава «Нова — гуть» комбинатининг металлурглари, Братислава «Словнафт» нефтчилари бормоқдалар.

Коррозияга қарши состав

Лоздь химия заводи ишлаб чиқараётган «Картонин» деган состав металларни коррозиядан пухта ҳимоя қилади. Бу состав металл юзида парда ҳосил қилибгина қолмай, металлнинг чуқур қатламларини химиявий бириктириб, мустаҳкам ихота қобиғини вужудга келтиради.

Ташқаридан иситилади

Румыния инженерлари ташқаридан иситиладиган теплица конструкциясини таклиф этдилар. Унда иссиқ сув теплица ичидан тортилган қувурлар бўйлаб айланмай, юпқа плёнка сирилган том ва деворлар бўйлаб юпқа қатлам ҳолида оқиб тушади. Бунда сув тез совийди ва технологик циклда такрорий ишлатилиши мумкин. Шундай теплицада доимо 14 градус чамаси температура сақланади. 50 минг киловатт қувватли станциянинг иссиқ суви 3 гектар саҳнли теплицани иситишга кифоя қолади.

Пластмассадан мотор

Американинг «Полимер ресерч инкорпейтед» фирмаси пластмассадан 318 от кучи қувватли тўрт цилиндрли автомобиль моторини ясади. Бу моторда цилиндрлар блоки ва каллаги ҳамда картер пластмассадан, тирсак вал ҳамда мушт вал пўлатдан ишланган. Пластмасса ишлатиш натижасида моторнинг вазнини 2 баравардан зиёд енгиллаштириш мумкин бўлди. Енгиллашган ҳаракатланувчи қисмлар эса мотор айланиш сонини кўпайтиришга ва уни янада пухта ҳамда тежамли қилишга имкон берди.

Телевизорли қўл соат

Қўл соатига монтаж қилинган телевизион приёмник ёрдамида йўлда бораётиб телевизион программаларни кўриш мумкин. Японияда ясалган бу приёмникнинг экрани 19x25 миллиметр. Приёмник наушник ва ихчам батарея билан таъминланган.

Катта лойиҳа амалга оширилди

НИКОСИЯ. Кипрнинг жануби-ғарбий соҳилидаги Пафос шаҳри районида ирригация иншоотлари системаси тантанали вазиятда фойдаланишга топширилди. Кипрдаги бу катта лойиҳа 1976 йилдан бери амалга оширилиб бормоқда. 1983 йилда ишлар батамом битгач, ҳозир кам ҳосил 5 минг гектар ерни суғориш мумкин бўлади.

Кипр ҳукумати тўғонлар ва улар билан боғлиқ ирригация системаларини қуришга қишлоқ хўжалигини тез ривожлантиришдаги энг реал йўллардан бири, деб қарамоқда. Қишлоқ хўжалиги мамлакат экономикасининг аҳамияти жиҳатидан учинчи тармоғидир. У ишга яроқли аҳолининг 21,4 процентини иш билан таъминламоқда ва Кипр жами экспортининг 33,4 процентини бермоқда.

Республика президенти С. Киприану лойиҳани ишга тушириш маросимида гапириб, бундан кейин шу хилдаги яна бир қанча гидротехника системалари қурилади, деди. У 80-йиллар мамлакат сув ресурслари ва ерларидан рационал фойдаланиш ўн йиллиги бўлиб қолади, деб таъкидлади.

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ КОНКУРС

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ — АДАБИЁТЛАР ДЎСТЛИГИ

Қайсин ҚУЛИЕВ:

«Тошкент — мўъжизалар шаҳри»

ПОЙТАХТИМИЗДА ЯҚИНДА БЎЛИБ ЎТГАН ОСИЁ ВА АФРИКА ХАЛҚЛАРИ БИРДАМЛИГИ ТАШКИЛОТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ XI МАЖЛИСИ ИШИДА КАБАРДА-БОЛҚОР АССР ХАЛҚ ШОИРИ ҚАЙСИН ҚУЛИЕВ ҲАМ ИШТИРОК ЭТДИ. УНИНГ АСАРЛАРИ ИТТИФОҚИМИЗНИНГ БАРЧА ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРИДА ҒОЯТДА МАШҲУР. ТАНИҚЛИ СОВЕТ ШОИРИНИНГ ЭНГ САРА АСАРЛАРИ ХОРИЖИЙ ТИЛЛАРГА ҲАМ ТАРЖИМА ҚИЛИНГАН. ҚАЙСИН ҚУЛИЕВ «ТОҒЛАР», «НОН ВА АТИРГУЛ» КИТОБЛАРИ УЧУН СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИ БИЛАН ТАҚДИРЛАНГАН.

МУХБИРИМИЗ М. АБДУЛЛАЕВ АЖОЙИБ СОВЕТ ШОИРИ, ЎЗБЕК АДАБИЁТИНИНГ КАТТА ДЎСТИ ҚАЙСИН ҚУЛИЕВ БИЛАН УЧРАШИБ, АДАБИЙ АЛОҚАЛАРИМИЗ, АДАБИЁТЛАРИМИЗ ДЎСТЛИГИ ҲАҚИДА БИР НЕЧА САВОЛЛАР БИЛАН МУРОЖААТ ҚИЛДИ.

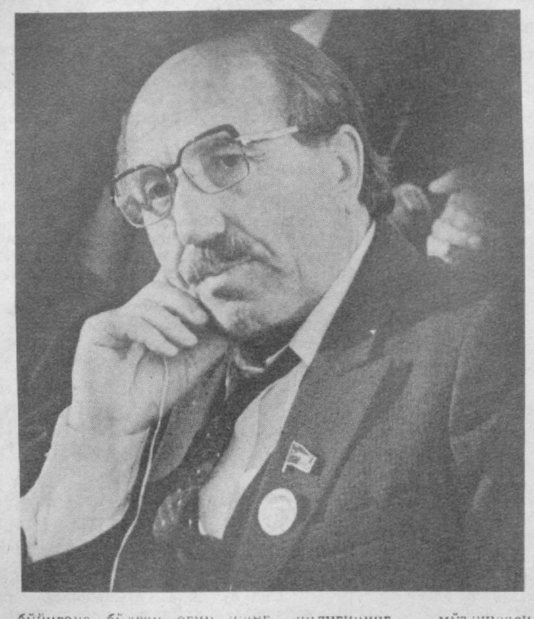

—Қайсин Шуваевич! Сизнинг шеъриятингизни республикамизда ҳам беҳиҳоя қадрлашади. Сиз ўзбек адибларининг, адабиётимизнинг яқин дўстисиз. Ана шу дўстлик ришталари, қардошлик алоқалари ҳақида гапириб берсангиз.

— Шоир, сўз санъаткори бутун умри давомида имкониятига кўра барча халқлар маданиятини, адабиётини ўрганиши лозим. Агар у ўзи ўрганаётган халқнинг тилини билса бу янаям яхши. Ҳали-ҳали эсимда. Туркий тилда гаплашувчи халқлар адабиёти бўйича ўқитувчим менга ўзбек алифбесини ҳам ўргатган эди. Шундан буён рус, озарбайжон ва бошқа қардош тиллар қатори ўзбек тилини, адабиётини ҳам алоҳида бир муҳаббат билан ўрганиб келяпман.

Мени ўзбек адабиётига ошно этган омиллардан бири бизнинг болқор тилимиз ўзбек тилига анча яқинлигидагина эмас, — ўзбек халқининг улуғ шоири Алишер Навоий ижоди жаҳон шеъриятининг энг ажойиб фазилатларини ўзида мужассамлантирганлигида ҳамдир. Ўзбек тилини эркин тушуна олганим сабабли мен учун халқингиз яратган жами гўзалликлар, адабиётингизнинг ноёб намуналари айниқса қадрли.

Ўзбек адабиёти чиндан ҳам катта адабиёт. Бунда албатта Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Ойбек, Шайхзода каби ажойиб ижодкорларнинг ҳиссаси беқиёсдир. Биз Ойбек билан СССР Олий Совети Президиумининг мажлисларида тўрт йил ёнма-ён ўтирган эдик. У Шарқ тарихи ва адабиётининг беназир билимдони эди. Шайхзода ҳам шарқ поэзиясининг ажойиб тадқиқотчиси сифатида мен учун ғоят қадрлидир. Бу икки доно сиймо билан дўстлашув, ўзбек шеърияти билан яқиндан танишув мен учун аъло даражадаги ўқиб-ўрганиш, ўзига хос академия бўлди.

Ажойиб ўзбек шоири Ҳамид Олимжон билан Улуғ Ватан урушининг суронли кунларида учрашган эдим. Зулфияхоним ижодини эса теран бир муҳаббат билан севаман. Ажойиб шоирамиз, опахонимиз билан яқин дўстман. У фақат катта шоиргина эмас, балки бутун Шарқнинг йирик жамоат арбоби ҳамдир. Зулфияхоним ўз ижоди, жамоат ишлари билан Осиё ва Африка халқлари бирдамлигига катта ҳисса қўшмоқда.

Ғафур Ғулом билан дўстона алоқаларимиз ҳақида ҳам кўп гапириш мумкин. Лекин шуниси аёнки, бундай кенг мушоҳадали, чуқур билимдон, улкан истеъдод соҳиби ҳар куни ҳам туғилавермайди. Ғафур Ғулом поэзияси, ижодини беҳиҳоя ҳурмат қиламан. Атоқли ёзувчимиз Шароф Рашидовнинг халқлар дўстлигини, интернационализмнинг буюк қудратини тараннум этувчи ажойиб асарлари халқларимиз ўртасидаги қардошлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшмоқда.

Мирмуҳсин, Ҳамид Ғулом, Шукруллоларни тенгдош адиблар сифатида яқиндан биламан. Шукруллонинг кейинги китобини ўзбек тилида ўқиб чиқдим.

— Қайсин оға. Сиз шоир Абдулла Ориповга умумиттифоқ минбаридан туриб оқ йўл тилаган эдингиз...

— Ҳа, бундан чамаси 12 йил муқаддам ҳеч кутилмаганда ўзим учун Абдулла Ориповни кашф этдим. У Бутуниттифоқ ёш ёзувчилари семинарининг мен раҳбарлик қилаётган группасида қатнашаётган экан. Унинг шеърлари шунчаки сўзма-сўз таржимада ҳам сержозиба, теран маъноли, мушоҳадага бой, ўткир ҳиссиётли эди. Бу шеърларни Давид Қуғултиновга ўқишга бердим. Ёрқин истеъдод бизни сеҳрлаб қўйгандек эди. Кейин мен Абдулладан шеърларини оригиналда — ўзбек тилида ўқиб беришни илтимос қилдим. Ўзбек тилини яхши тушунганим учун ҳам Абдулла Орипов ижоди туғма истеъдод билан мунаввар эканлигини, унинг шеърияти халқ қалби, дарди билан чуқур ҳамоҳанглиги, ўзида теран умуминсоний туйғуларни мужассамлантирганлигини ҳис этдим. У ўшанда семинарда иштирок этган ўз тенгдошлари орасида энг талантлиси эди. Мен бу ҳақда «Литературная Россия» ва «Литературная газета»ларда ёздим. Бу ҳақда Александр Твардовскийга айтиб бердим. А. Ориповнинг шеърлари «Новий мир»да ҳам босилди. Унинг шеърлари ҳаммамизга ёқиб қолганди.

Абдулла Орипов кейинги йилларда катта муваффақиятларга эришди. «Илоҳий комедия»ни ўзбек тилига таржима қилиб, катта жасорат кўрсатди. Унга Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти берилганлиги ҳам шоир ижодининг камолотидан далолатдир.

— Қайсин Шуваевич! Сизнингча, яхши таржима қандай омилларга боғлиқ? Ўзингизнинг таржима соҳасидаги ишларингиз ҳақида ҳам гапириб берсангиз.

— Халқларни, адабиётларни бир-бирига яқинлаштирадиган, ўзаро бойитадиган факторлардан бири — бадиий асарлар таржимасидир. Бу борада жуда катта ишлар амалга ошириляпти. Рус адабиётининг, жаҳон адабиётининг энг нодир намуналари миллий тилларда ўз она тилидаги каби жаранглаётганлиги бунинг ёрқин далилидир. Миллий адабиётларни рус ва қардош тилларга таржима қилиш соҳасида ҳам катта ютуқларга эришилганига қарамай, ҳали бу борада анчагина ишлар қилиниши зарур. Менимча, миллий адабиётларни қардош тилларга ағдариш ишига ўша тилни мукаммал билувчи шоир ва ёзувчиларни кўпроқ жалб этиш катта муваффақият келтиради. Бу фикрлар кўп бор айтилган, ўртага ташланган. Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи ҳам таржимачилик соҳасидаги ишларни янада жонлантираётганлигидан яхши хабарим бор.

Ўзбекистонда Абдулла Орипов, Эркин Воҳидов ва бошқа кўплаб ажойиб шоирлар борки, уларнинг асарлари ҳеч шубҳасиз умумиттифоқ китобхонига бутун жозибаси билан етказилишга сазовордир. Ўзимнинг таржима соҳасидаги ишларим ҳақида гапирсам, Гарсиа Лорканинг «Қонли тўй» асарини, В. Шекспирнинг «Отелло»сини болқор тилига таржима қилдим. Улар театрларимизда муваффақиятли саҳналаштирилди.

Испан тилини ўрта мактабда пухта эгаллаганим Г. Лорканинг «Қонли тўй» асарини таржима қилишимда жуда қўл келди. Шу боисдан қардош адабиётларни яхши таржима қилишда ўша тилни билиш энг муҳим омил эканлигини яна бир бор таъкидлаб ўтгим келади.

— Шеъриятнинг, адабиётнинг Онага, Ватанга, ёрга муҳаббат, дўстлик каби мангу мавзулари бор. Шундай бўлса-да Сиз Улуғ Октябрь тенгдоши, Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси, жангчи-шоир сифатида, айтингчи, жаҳон ядро хавфидан озор чекаётган, халқлар уруш хавфидан ташвишга тушиб яшаётган бугунги кунда ҳақиқий шоир учун яна қандай мавзулар биринчи даражали деб ҳисоблайсиз?

— Ҳақиқий шоир ўз даврининг овози, акс-садоси бўлиши керак. Муҳаббатсиз, заминга, жами эзгу нарсаларга меҳрсиз шоир бўлиши мумкин эмас. Мен урушнинг бутун даҳшатини ўз бошимдан ўтказганман. Дастлаб ҳарбий парашютчи эдим. Яраландим, кейин ҳарбий журналист сифатида урушда иштирок этдим. «Сын отечества» фронт газетасининг мухбири сифатида оловли жанг йўлларида бўлдим. Москва, Тула, Сталинграддан Севастополгача. Болтиқ бўйигача бўлган оғир жангларда иштирок этдим. Иккинчи даражали Ватан уруши ордени билан тақдирландим. Ана шу уруш даҳшатини ўз кўзи билан кўрган жангчи сифатида айта оламанки, биз шоирлар одамларни янада сергак, ҳушёр бўлишга, тинчлик ишига ҳисса қўшиш, инсоният яратган жамики гўзалликлар, мўъжизалар, эзгу нарсаларни асраб-авайлашга ундаш учун масъулмиз. Ҳақиқий шоир ўз ташвишини — тинчликни, гўзал планетамизни асраб қолиш ташвишини барчанинг қалбига сингдириш учун ёнмоғи керак. Бу энг аввало гўзалликдан ҳайратланиш туйғусидир. Шоир ана шу ҳайрат ҳиссини, табиат, инсоният яратган мўъжизалардан ҳайратланиш, ноёб, мўъжизавий гўзалликларни авайлаш учун кураш ҳиссини, туйғусини бор овози билан куйлаши лозим. Мен бир пайтлар бу ҳақда шундай ёзган эдим:

Гуллар бош эгади,
Юлдуз чарақлар,
Қор эриб, тоғлар ҳам товланар турлик.
Мен учун дунёда ҳаммадан баттар
Ҳайратни билмаган одамлар шўрлик.
Ижод чаманида такрор ва такрор
Ҳайратга тушамиз буюк санъатдан.
Улар ҳам қачондир туғилган илк бор
Оддий нарсаларга бўлган ҳайратдан.
Ҳайратда боқдим мен гулга, чечакка,
Гарчанд сирларидан эмасман воқиф.
Ҳайратга тушдим мен куй тинглаб якка
Ёки ўзгаларнинг шеърига боқиб.
Дарёлар гувиллаб чопар денгизга
Қушлар хаёлингни завққа ўрайди.
Замин мўъжизалар берару бизга,
Эвазига фақат ҳайрат сўрайди.

Мен ўзбек халқининг меҳнаткашлигини, пахтакорликни санъат даражасига кўтарганини кўриб, доимо ҳайратланаман, завқланаман. Зеро, ўзбек халқи ўзининг тоғ-тоғ пахта хирмонлари билан жаҳонда тинчлик ишини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшмоқда. 6 миллион тонна «оқ олтин». Ахир бу мўъжиза эмасми? Мен пахтазорларда, деҳқонлар ҳузурида бўлдим. Шаҳарда истиқомат қилувчи бир дўстимнинг айтишича, болалари пахтага оборинг, деб ҳарҳаша қилишаркан. Сабаби, улар пахта ҳақида кўп эшитган, телевизорда кўрган бўлса-да ўзлари уни териб кўришмаган экан. Қонида ҳақиқий пахтакорлик туйғуси бўлган фарзандгина шундай қилиши мумкин. Ахир бу ҳайрат уйғотмайдими?

Энди шундай ажойиб пахтакор республиканинг пойтахти Тошкент ҳақида шоирлар қалб сўзларини айтмаслиги, ёзмаслиги мумкинми? Бу азим шаҳар бугунги кунда замонавий шарқ меъморчилигининг мўъжизасига, мармарга битилган гўзал қўшиққа айланди, десам муболаға бўлмайди. Мен дастлаб Тошкентда урушдан кейинги йилларда бўлгандим. Пойтахтингиз мен учун шу жиҳатдан қадрдонки, у ўша оғир уруш йилларида ота-онасиз болаларгагина эмас, кўплаб таниқли совет шоир ва ёзувчиларига ҳам меҳрибонлик кўрсатган эди. Бу ерда Анна Аҳматова, А. Толстой ва бошқа ўнлаб адиблар истиқомат қилган эди. Бу шаҳар ўзбек халқи каби бағри кенг, меҳмондўст шаҳар. Мен Тошкентни, унинг атрофини машинада ҳам, пиёда ҳам кезиб чиқдим. Нақадар улкан, бағри кенг шаҳар. Тошкент чинакамига интернационал пойтахт. Москва, Ленинград, Пушкин ва Руставели кўчалари борлиги, қардош халқлар адабиётининг улкан намояндаларига ҳайкал ўрнатилганлиги, улар номидаги кўчалар кўплиги учунгина эмас, шу билан бирга, Тошкент эндиликда халқаро анжуманлар, кинофестиваллар, адабий учрашувлар марказига айлангани билан ҳам том маънодаги интернационал шаҳардир. Тошкент ана шу бағри кенглиги, меҳмондўстлиги билан ҳам тинчлик ишига, жаҳон халқларини бир-бирига яқинлаштириш, дўстлигини тобора мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса қўшмоқда.

—Қайсин оға! Энди ижодий режаларингиз билан ҳам ўртоқлашсангиз.

—Бажонидил. Ҳозир «Советский писатель» нашриётида «Тун ва тонг» деб номланган шеърий китобим нашр этилмоқда. У тез орада шеърият мухлислари қўлига тегади. Ҳозир проза соҳасида ҳам ижод қиляпман. «Қиш фасли эди» номли роман устида ишлаяпман. Албатта, шоир шеър ёзмасдан ҳам туролмайди. Кўпинча менга Сизнинг шеъриятдан бошқа энг севган машғулотингиз, яъни «хоббин»гиз нима деган анъанавий савол ҳам беришади. Мен уларга доимо «Менинг хоббим — шеърият» деб жавоб бераман. Янги шеърларимда жасорат ва нафосатни, она табиат ва кишилар қалбидаги гўзалликларни куйлайман. Дўстликни, халқлар қардошлигини тараннум этиш менинг азалий эътиқодим. Коммунистик идеалларга, улуғ совет халқига, маданиятлар қардошлигига хизмат қилиш мени доимо ўз дўстларим билан боғлаб туради. Тоғ ва денгизлар эрта тонг қуёшидан нурафшон бўлганидек, бизнинг дўстлигимиз ана шу юксак ғоялар билан нурафшондир...

— Қайсин Шуваевич! Мароқли, қизиқ суҳбатингиз учун газетхонларимиз номидан Сизга катта раҳмат! Ижодингиз янада гуллаб-яшнасин, кўп йиллар соғ-омон бўлинг!

— Сизларга ҳам катта раҳмат. Қуйидаги дастхатимни азиз оқшомхонларга катта самимият билан тақдим этаман:

Читателям «Тошкент оқшоми» желаю мудрого и мирного труда, счастья их детям!
Кайсын Кулиев
15 X 1982

«Тошкент оқшоми» ўқувчиларига сермазмун ва тинч меҳнат, фарзандларига саодат тилайман.

Қайсин ҚУЛИЕВ».

Шарқ юлдузи

ОКТЯБРЬ СОНИДА

«Шарқ юлдузи» журналининг 10-сони босмадан чиқди.

Журнал КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий журналларнинг коммунистик қурилиш тажрибаси билан ижодий алоқалари тўғрисида»ги қарори билан очилади.

Журналхонлар бу сонда Й. Шамшаровнинг «Тошқин» воқеий қиссасини, Ш. Холмирзаевнинг «Қил кўприк» романининг давомини, Т. Маликнинг «Чорраҳада қолган одамлар» фантастик қиссасининг охирини ўқийдилар.

Поэзия ихлосмандлари Ш. Раҳмон, Б. Ризо, Ҳ. Қорабоева, М. Бобоева, Х. Бобомуродова, Э. Ёндош, С. Донабоева, Т. Солиев, С. Умароваларнинг янги шеърлари билан танишадилар.

Шунингдек, «Публицистика», «Бизнинг календарь», «Гулқайчи» рубрикалари остида ҳам қизиқарли материаллар берилган.

Шавкат РАҲМОН.

УМР ОҚИБ ЎТАР

Тоғам боплаб иморат қурди,
Сайқаллади ҳар бир ғиштини.
Кўролмаган қўни-қўшнилар
Ижроқўмга бориб айтишди.
Тоғам эса парво қилмади,
Қақшамади пичир-пичирдан.
Кулиб турса ҳамки кўзлари,
Бироқ ёнар эди ичидан...
Жаҳли чиқиб, уй деворига
Атай ганчдан нақшлар солди.
Буни кўриб баъзи қўшнилар,
Кечалари ухлолмай қолди.
Ишлайверди тоғам хотиржам,
Фарқламасдан кундузу тунни.
Шошилмасдан, вақт ҳам оққа
Бўяб қўйди сочларин унинг.
Мана, охир битди иморат,
Ҳовлисида олма, шафтоли,
Ётар эски сўрида тоғам,
Гапиришга келмай мажоли.
«Жиян, ўзинг яхши биласан,
Уй қолмаган отам номидан,
Умрим кичик ҳужрада ўтди,
Чакка томар эди томидан..»
Гул умрини ҳазон айлаган
Уйга узоқ қарар-да тоғам,
Даст ўрнидан турару айтар:
«Уй бўптими милтиқсиз уй ҳам?!»
Сўнгра эски бешотарини
Осиб қўяр уйнинг тўрига,
Гарчи шаҳар, гарчи атрофда
Кезмаса ҳам чиябўрилар...

БОБИР ВА УНИНГ ҲАМРОҲЛАРИГА

Икки дарё оралиғида
Ҳақ, адолат топмади қарор —
Бари кетди, юртни соғиниб,
Ғурбатларда йиғлагани зор...
Тангри бунёд этгандан буён
Қанча ўзу қанча ётларга
Қучоқ очган юрт торлик қилди
Не-не буюк, фозил зотларга.
Кимни айтай, кимни эслатай,
Санай қайси улуғ номларни?
Қай иқлимдан кўрсатай бугун,
Ул зотларни ютган комларни?
Мозий тўла мунгли садога,
Бир садоки улуғвор, кабир,
Саҳроларда адашган минглаб
Карвонларнинг садоси каби.
Мана, бугун мозий қаъридан
Ўша азиз, саргардон, сағир
Буюк зотлар сирли ҳадикда
Келаётгандай бўлар бирма-бир.
Улар келар... Наҳот эшитган,
Наҳот, улар бўлган хабардор
Икки дарё оралиғида
Ҳақ, адолат топди деб қарор?
Биродарлар, бўлинг эҳтиёт,
Биродарлар, йўлларга боқинг!
Тангри каби кекса очунда
Сиз учинчи дарёдай оқинг!!..
Ҳақ, адолат дилингиздадир,
Авайланг, ҳеч завол етмасин.
Улар келар.. тағин мозийга
Ярим йўлдан қайтиб кетмасин.

ҲАЛИМА ҚОРАБОЕВА.

ЭЪТИҚОД

Адашиб кетди, деб йиғламанг яна,
Мен тўғри ўтган йўл қайда, биламан.
Баҳорда бўлса ҳам сувлар бўтана,
Гавҳарлар энг тиниқ жойда ,биламан.
Андак ҳаяллади, кутдим, сабр этдим,
Билишга интилдим ҳаёт маъносин.
Бу катта ҳаётга сингиб ҳам кетдим,
Оралаб ҳам ўтдим фикр дунёсин.
Сийму зар ақлимни тортса-тортгандир.
Аммо боғлолмади оёқ-қўлимни.
Турфа сўқмоқларда ўргандим тадбир,
Асло йўқотмадим тўғри йўлимни.
Менга шону шуҳрат насиб ҳам этмас,
Аммо бир нарсани англадим, ҳайҳот:
Она-ер вафодор жонни унутмас,
Шараф тожи эрур юксак эътиқод.
Бу — ҳаво қадрига етолган туйғу,
Бу — нур хизматига эгилган қомат.
Эътиқод — ҳаёт, деб чекилган қайғу,
Яшаб, яшаришга боис муҳаббат.
Адашиб кетди, деб йиғламанг яна...

АНДИЖОН.

Хосият БОБОМУРОДОВА.

КЕЧИККАН ТУРНАЛАР

Турналар кечикиб келмоқда учиб,
Баҳор аллақачон бошланиб қўйган.
Куртаклар гул бўлмоқ завқидан кечиб,
Энди мева тугмоқ заҳматин туйган.
Турналар ненидир тинмай излайди,
Жавоби кечаги кунларда қолган.
Жавоб топа олмай кўкда бўзлайди,
Кечаги шодликни ўзгалар олган.
Кечикди, турналар кечикди...

СЕВИЛМАГАН

Осмон бағри булут билан тўладир,
Кипригида оғирлашиб борар нам.
Анов йигит бунча хандон куладир,
Юқмас дунё дардларидан зарра ғам!
Демак,
севмаган у,
севилмаган ҳам...
Ўрик оппоқ гулли шохин эгади,
Олам гуллар билан тўлар дам-бадам
Анови қиз нега кўз ёш тўкади,
Нега бўлмас қувончларга у ҳамдам!
Демак,
севмаган у,
севилмаган ҳам...

САМАРҚАНД.

Йўлдош ШАМШАРОВ.

ТОШҚИН

(ВОҚЕИЙ ҚИССАДАН ПАРЧА)

Эрталабдан бери шовқин ҳукмрон бўлган катта кабинетга чуқур сукунат чўкди. Юсупов якка ўзи қолган эди. Бу ногаҳоний жимлик унга ғайритабиий ва оғир туюлди. У дераза олдига бориб пардани очди-да, пешонасини уқалаб кўчага қаради. Шаҳар кўчалари ва уйларда чироқ ёқилган. Тошкент тун безагига бурканган эди. Унинг хаёли яна Катта Фарғонага кўчди. «Лойиҳа тузиш ва канал изларини аниқлаш ишлари, айтайлик, икки ойда тугамаса-я? Нега бунча латтадай бўшашишади. Йўқ, ўртоқ мутахассислар, кечикишга ҳаққимиз йўқ. Эртага кечикилади. Кейин буни ўнглаб бўлмайди!

Устига-устак дунё нотинч. Фашизм қонли панжасини бошқа мамлакатларга чўза бошлади. Фашист солдатлари дастлабки қурбонларининг экинзорларини топтамоқда. Тинч, қуролсиз аҳолини қириб ташламоқда. Ўзгалар юртини таламоқда. Гитлерчилар Чехияни, Моравияни босиб олдилар. Мадрид хунтаси хоинлик қилди: Мадридни генерал Франко бўшатиб берди. Ҳабашистонни Италия фашистлари босиб олди. Албания уларнинг навбатдаги емишига айланди. Германия фашизми Польша чегараларини бузишга шай турибди. Энди фашизм келган жойда тўхтаб қолмайди. Уруш бизнинг эшигимизни қоқиб келмоқда. Демак, ҳаракатни тезлатиш, ҳозирги осойишталикнинг ҳар куни, ҳар соатидан фойдаланиш керак. Бирдан-бир йўл — халқнинг жадал қуриш йўли. Ҳашам ва безаклар кейин, агар тинчлик, омонлик бўлса каналларни қуриб, сувни чўлларга етказиб олганимиздан кейин бўлаверади. Унда, ўртоқ мутахассислар, янги ерлар ҳам қўшимча пахта, дон ва мева беради, анча бойиб оламиз, цемент ва арматуралар муҳим ишлардан бўшайди, юрт ободонлигига сарфланади. Бўлмаса кечикамиз, азизлар! Ҳар қанақа тез суръат ҳам кор қилмай қолади. Республикани Иттифоқнинг олдинги саноат районлари қаторига қўшиш кейинга сурилиб кетади, жуда кейинга...»

Юсупов ўрнига қайтиб келди. Бошини чангаллаганча ҳийла ўтирди. Унинг хаёлида эртага пленумда гапирадиган нутқи етиларди. Аммо кўриладиган масала канал ва янги ерлар очишга унча яқин эмас. Нималарни гапиряпсан, тўхтат, дейишса-я! Майли, тағин таваккал!

Пленум колхоз ерларини тартибга солиш ва талон-тарождан сақлаш масаласини муҳокама қиларди. Докладчи А. Андреевнинг сўзи давомида, музокаралар бошланганда ҳам Юсупов ҳеч ёққа қарамай, бошини қуйи солганча ўз нутқини хаёлан пишитар ва гоҳо пичирлаганини ёнида ўтирганлар эшитиб, унга ҳайрон қараб қўярдилар. Шу кунларда ўзбек халқи ўзини буюк ташаббусларга чоғлаяпти. Тажриба сифатида бир неча юз километр узунликда кичкина ариқ ва анҳорлар қазилди. Ленин партияси съезди ўз ишини тугатган куни Логон канали битказилди. Узунлиги ўттиз икки километр. Халқнинг суюнганини кўрсангиз эди, ўртоқлар. Ҳозир ўзбек халқининг куч-қуввати тошиб, мавж уриб турибди...

Сўз Усмон Юсуповга, дейилганда у худди чўчигандай ўрнидан турди, минбарга келди, нутқи ёзилган бир неча бет қоғозни ғижимлаганча пленум аъзоларига, президиумга тикилиб қолди. Туйқусдан қўзғолган ҳаяжон уни тўлқинлантирарди:

— Ўзбек халқи энди Катта канални қазишга тайёр турибди. Бунинг узунлиги 270 километр. Тупроқ қазиш ишларини бир ярим ойда — қирқ беш кунда тамомлаймиз. Бир юзу олтмиш минг киши ўттиз уч участкага бўлинган бутун канал изига тизилиб, бир вақтнинг ўзида иш бошлайди... Ўз кучимиз, ўз маблағимизга қурамиз... Бу ёққа келаётганимда халқ менга: Марказий Комитетдан бошлашга ижозат сўра, деб тайинлади...

Залда гулдурос қарсаклар кўтарилди. Бу янгилик ҳаммани ҳаяжонга солган эди.

— Лекин,—деди Юсупов гапини улаб. — Ер ишлари халқ комиссарлиги билан Госпланда айрим мутахассислар бизнинг план-режаларимиз ҳисоб-китобларимизга ишонмаяптилар. Бу ҳақиқатдан узоқ афсона эмиш.

Юсуповнинг: нимага тушунмайдилар ахир, дегандай ҳайратда қолиб гапириши ёқдими, ҳар қалай, пленум аъзолари хурсанд кулиб чапак чалишди. Кейин Юсуповни саволга тутишди... Шу дамда зал бирдан жимиб қолди. Сталин ўрнидан туриб, минбар олдига келган эди. Юсупов сўздан тўхтади. Сталин кулимсираб унга қараб турарди. Кейин аста товушда:

— Биз яхши эшитолмадик, неча киши чиқади дедингиз?— деб сўради.

— Бир юз олтмиш минг киши чиқади, ўртоқ Сталин... бир йўла... — унинг ҳаяжони кўксига сиғмай, гапириши қийинлашди. Сталин унинг ҳолини фаҳмлади шекилли, хушҳол бош чайқаб:

— Ранжиттирмаймиз сизларни, кўмаклашамиз,— деди.

Кейин танаффус вақтида Юсуповни Поскребишев чақириб кетди. Хонада Сталин якка ўтирган эди.

— Талабномаларингизни беринг, — деди у Юсуповга.

— Талабномани, план-режаларнинг ҳаммасини сизларга юборган эдик, ўртоқ Сталин.

— Ёнингизда бошқа нусхаси йўқми?

Юсупов шоша-пиша папкасини очиб, тузатилмаган бир нусхани олиб унга узатди. Сталин унинг бир бурчига. «Ҳар тарафлама ёрдамга лойиқ ажойиб иш. Мен тарафдорман», деб ёзди ва қўл қўйиб Юсуповга берди.

— Манг, бошлайверинглар.

Юсупов Тошкентга вақти чоғ, шерланиб қайтди.

* * *

Одам оқимининг кети уч кечаю уч кундуз узилмади: водий шаҳарлари ва қишлоқларининг кўчалари гурсиллаб турди, гўё ирмоқлар қўшилиб сойга, сойлар қўшилиб тошқин дарёга айланди. Ҳар саф олдида байроқдорлар, отлари сувлуқ чайнаган чавандозлар, кўч-кўрон, емишлик ортган аравалар кети кўринмас машиналар, яна пиёдалар сафи, ҳаммасининг елкасида пеши ярқираган ўн қадоқлик кетмон. Ҳамма сафнинг олдида карнайчилар, сурнайчилар, чилдирмакашлар, қўшиқчи ва раққосалар... Ҳамманинг кўнглида ўзлари тайинланган участкага тезроқ етиш орзуси. Ахир бу тонг биринчи август, каналчилик тарихининг янги саҳифаси очилади!

Усмон Юсупов, Йўлдош Охунбобоев, Абдужаббор Абдураҳмонов, Сергей Константинович Емцев, Тешабой Мирзаевлар Учқўрғонда, Норин дарёсидан Қорадарёга сув узатадиган бош тўғон тепасида турибдилар. Тонг энди бўзаряпти. Юзлаб полвон йигитлар, барно жувонлар пастда, дарё ёқасида шай туришибди. Ҳамманинг қулоғи динг, асаблари таранг. Бирдан карнай-сурнайлар, ноғоралар чалинди. Байрам садолари, шодлик саслари ҳаммаёқни қамраб олди.

Охунбобоев улкан кат устига чиқди-да:

— Ўртоқлар! Улуғ канал қуриш учун ишга! — деб хитоб қилди. Ҳамма баравар: «Ура!» деб қичқирди. Карнай-сурнайларнинг «Ура!», «Ура!» деган акс-садоси жилғалар, тоғлар кўксига урилиб янгради.

Юсупов бу пайт тошқин дарёга ўхшарди. У гоҳ Охунбобоев, гоҳ Тешабой ака билан Емцевни қучоқлар, Коржавиннинг елкасига қўл ташлаб, унга дарё бўйида, дарёнинг бўлғуси ўзанида тош орқалаган, замбиллар кўтарган мингларча одамларни кўрсатарди.

— Мана халқ усули! — хитоб қилди у, — тоғни талқон қиладиган усул бу! Эркин меҳнат бу! Озод халқнинг оммавий қаҳрамонлиги бу! Эркин меҳнат бу! Озод халқнинг оммавий қаҳрамонлиги бу! Улуғ Ленин шуни башорат қилган!

Шу тонгда, ўзбек халқи Ленин башоратини рўёбга чиқариш учун ажойиб тарихий ишни бошлаб юборган шу тонгда, Юсуповнинг буюк дарё бўйида бирга юрган дўстлари, сафдошлари ҳам беҳад хурсанд эдилар.

— Катта Фарғона каналининг қурилиши, биласизларми, қанақа кучга айланади? Менинг тасаввуримча, канал қурилиши давомида, агар таъбир жоиз бўлса, инқилобий сакраш юзага келади. Шу инқилобий сакраш кетидан барча соҳалардаги ишимизни яхшилайдиган инқилобий ўзгариш содир бўлади. Ҳа, қараб турнинглар, албатта шундоқ бўлади! —У атрофини ўраб турган сафдошларига синчков тикилиб турди-да, сўзида давом этди,— ҳа, агар насиб қилса, шарқча афсона, деб бизни масхараламоқчи бўлган кишилар ҳам бу ўзгаришларни ўз кўзлари билан кўрадилар.

Бахтиёр РИЗО.

Фаластин қўшиғи

Сиёҳ беринг менга бир қатра.
МУИН БСИСУ.

Сиёҳ беринг менга бир қатра,
Тундек қора, гулдек нафармон.
Сиёҳдоним ётибди қақраб,
Мени кутиб қоғоз заъфарон.
Сиёҳ беринг менга бир қатра,
Насиб экан сокин дақиқа.
Етар яшаш юракни асраб,
Сўз кетаркан Ватан ҳақида.
Сиёҳ беринг менга бир қатра,
Беринг сокин, нурли кечани,
Кўксим узра очилсин потраб
Сулув шеърнинг нафис чечаги.
Сиёҳ беринг менга бир қатра.
Ва бир дона гард қўнмаган гул.
Портлар экан бомбалар чатнаб,
Бизда уни топмоқлик мушкул.
Сиёҳ беринг менга бир қатра.
Кунлар беринг — жангни кутмаган.
Мен шодлигим бераман унга,
Қайғусига кўксим тутаман.
Сиёҳ беринг менга бир қатра
Ва қуёшнинг тоза шуъласин.
Ёмғир ёғса нуқрадек сачраб,
Камалаклар дилга улансин.
Сиёҳ беринг менга бир қатра
Ва бир парча осуда замин.
Тупроқ ҳиди анқиса яйраб,
Симирайин тинчликнинг таъмин.
Сиёҳ беринг менга бир қатра,
Озгина бахт ҳамда озодлик.
Нафратингни қиличдек қайраб
Яшамоқлик, ахир, азобли.
Сиёҳ беринг менга бир қатра,
Кўзларни нур этмасдан канда,
Қоним ила битган ҳар сатрим
Бахш этайин она-Ватанга.
Сиёҳ беринг менга бир қатра,
Битай бугун «Жанг!», «Қасос!» сўзин.
Сиёҳ беринг!
Бас!
Қолганини
Курашларда топаман ўзим!

ЖИЗЗАХ.

Тўйларимиз ҳақида ўйларимиз

«ТЎЙ-ТЎЙДЕК БЎЛСИН...»

(1982 йил, 20 сентябрь) мақоласи — газетхонлар муҳокамасида

МАРОСИМЛАР ИХЧАМЛАШЯПТИ

Тўйларимиз мавзуига бағишланган жуда кўплаб мақолалар «Тошкент оқшоми»да мана бир неча йилдирки босилиб келинмоқда. Тўйни давр талабига кўра ихчам, чиройли, тежамкорлик билан ўтказиш, ортиқча ва бачкана расм-русумларга барҳам бериш лозимлиги, меҳмон кутиш маданияти, ахлоқ ва одоб ҳамда бошқа кўпгина масалалар юзасидан талайгина фикр ва мулоҳазалар айтилди. Ҳозирги куннинг долзарб мавзуи — тўйлар ҳақидаги матбуотда эълон қилинаётган мақолалар, радио ва телевидение орқали ўтказилаётган суҳбатлар ўз таъсир кучини кўрсатмоқда.

Жуда кўплаб хонадонларимизда қилинаётган тўйлар маҳалла активлари, жамоатчилик иштирокида чиройли ва исрофгарчиликсиз ўтмоқда. Тўйларимизни янада ихчамлаштириш борасида анча ишлар қилинмоқда. Лекин шунга қарамасдан, кўплаб ош дамлаш, одам тўплаш, тўйининг довруғини етти маҳалла билсин учун карнайлар ўрнатиб тонг саҳаргача кўпчиликнинг тинчлигини бузиш борасида пойга ўйнаётган, ичкиликбозлик ўрнатиб тўйни азага айлантираётган айрим «саҳий» оилалар, шахслар ҳанузгача учраб турибди.

Бу борада, ҳурматли адибимиз, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Раҳмат Файзийнинг «Тўй-тўйдек бўлсин...» мақоласи кўпчилик ўртасида катта қизиқиш уйғотди. Акмал Икромов районидаги «Иқтисод» маҳалласи коллективининг шу мавзуга бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди. «Тўй-тўйдек бўлсин...» мақоласи атрофлича таҳлил қилинди. Бу борада сўзга чиққан нотиқлар — маҳалла комитетининг раиси Шоазиз Шорустамов, маҳалла комитетининг актив аъзоларидан Шораҳмат Шоёқубов, Забиҳилла Абдуллаев, Зоҳид Тожибоев, Носир Мирсаидов ва бошқалар тўйнинг тарбиявий аҳамияти, маҳалла комитети ва унинг тўй комиссияси томонидан жамоатчилик фикри асосида ишлаб чиқилган тўй ўтказиш тартиблари, бу борада маҳаллада амалга оширилаётган ижобий ишлар, шунингдек ҳаётимизга, маданиятимизга зид бўлган ортиқча чиқимлар, урф-одатларимиз тўғрисида мисоллар келтириб гапирдилар. **Босилган мақоладаги яхши фикрлар асосида тўй комиссияси ишлаб чиққан тадбирларни янада такомиллаштириш лозимлиги қайд қилинди.**

Ҳозир маҳаллада тўй қилишдан 10—15 кун олдин уни қай тарзда ўтказишни тўйхона эгалари билан келишиш, соат 23 да микрофонларни пасайтириш, маҳалла активлари тўй тугагунча тўйни назорат қилиб туришлари, шунингдек тўй дастурхонини, асосан, маҳалла аҳолиси билан биргаликда баҳам кўриш ишларига катта эътибор берилмоқда.

Ш. ТЕМУРОВ,

Ўзбек Совет энциклопедияси бош редакцияси қишлоқ хўжалиги илмий редакцияси мудири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ТАРБИЯ РАМЗИГА АЙЛАНСИН

«Тўй-тўйдек бўлсин...» мақоласида чиндан ҳам ҳозирги давр учун муҳим, тез кунларда ҳал қилиниши лозим бўлган масала олға сурилган.

Тўй ва бошқа маросимлар шундай бўлиши, шундай ўтиши keракки, уларда кишилар коммунистик руҳда тарбиялансин. Улардан маънавий озуқа олсин, унинг мазмуни ҳозирги замон ғоясига монанд, мос эканлигидан ғурурлансин, мағрурлансин. Урф-одатлардан кишилар руҳан тетик, меҳнатга, ўқишга тайёр ва бошқа турли-туман соҳаларда виждонан пок, ижодий фаолият кўрсатишга шай бўлган ҳолда чиқиб кетадиган бўлсин.

Ҳар қандай орзу-ҳавас, маросимни ким ўзарга эмас, ким чиройли, ихчам, кам харажат қилиб бой маъно берадиган, бошқалар ҳавас қиладиган, ўрнак оладиган, кишиларни ҳалол меҳнатга, социалистик жамият, улуғ Ватанимиз учун жонини фидо қилишга ундовчи, чақирувчи руҳда тарбиялайдиган қилиб ўтказайлик.

Меҳнатсиз топилган пулга суяниб, катта-катта харажат қилиб тўй ва бошқа маросимлар қилаётганларнинг башарасини очиб ташлайлик. Уларнинг мақтаниб кўпчиликка ош беришлари, маъносиз, мантиғи йўқ, ғоясиз ашула айтишлари, аския қилдиришлари аслида меҳнатсиз, ўғринча, виждонсизлик йўли билан йиғган бойлигини халқдан яшириш учун қилаётган маккорлик эканлигини очиб ташлайлик.

Баъзи тўйларда ҳеч бир ғоясиз, мантиқсиз расм-русумлар қилинмоқда, ашулалар, аскиялар айтилмоқда. Уларнинг тарафдорлари, насиҳатгўйлари фақат кишилар жиғига тегаяптигина эмас, балки улар ўзларининг тор фикр, тушунча-насиҳатлари билан меҳнаткашларни эскилик сарқити билан заҳарлашмоқда.

Тўй ва бошқа маросимларни ўтказишда, бизнингча унинг моддий харажатларига аҳамият берилиб, унинг маънавий томонига, тарбиявий масаласига кам аҳамият берилянти. **Бу масалада маҳаллалардаги тўй ва бошқа маросимларни ўтказувчи комиссияларнинг катта камчилиги бор. Бизнинг фикримизча, маҳалла комитетлари ва тўй комиссияларининг составида коммунистик ғоя, эътиқодни чуқур биладиган, виждон эркинлигининг асл моҳиятига етадиган, пок виждонли, обрўли кишилар бўлиши керак.**

Ш. БОТИРОВ,

фалсафа фанлари кандидати, доцент.

ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР—АМАЛДА

«Тўй-тўйдек бўлсин...» мақоласида бағоят долзарб, актуал масалалар олдинга сурилиб, тўйларимиз ҳақида ажойиб мулоҳазалар айтилган.

Тўйни ихчам, камхарж ва дабдабасиз ўтказиш бўйича Киров районидаги Янгиариқ маҳалла активлари ташаббус кўрсатишиб, тўй ва бошқа маросимларнинг замонавий, маълум бир тартиб асосида ўтказишга ҳаракат қилишмоқда. Бугунги кунда тўй ва бошқа тантанали маросимларни ихчам тарзда ўтказиш, унда тартибсизликларга йўл қўймаслик, санитария ва озодагарчиликка эътибор бериш, спиртли ичимликларни кескин камайтириш ва улар ўрнида спиртсиз ичимликлардан фойдаланиш, никоҳ тўйидан бир неча кун бурун алоҳида бўладиган ЗАГС дан ўтиш зиёфатини никоҳ кунидаги кечки зиёфат олдидан тантанали вазиятда ўтказиш ҳамда кечаси соат 12 дан кейин эрталаб соат 6—7 гача кучли товушли музика (карнай, ноғора) асбобларини чалмаслик, микрофонларни баландлатмаслик каби бир қатор янгича одатлар маҳалла ҳаётига сингиб бормоқда.

Илгарилари қиз узатиш тўйларини ўтказишда уч-тўрт кун овора бўлинарди: бир кун фотиҳа олиш тўйи, бир кун юртга ош бериш тўйи, яна бир кун никоҳ тўйи... **Эндиликда мана шулар ихчамлаштирилиб ва кам чиқим ҳисобига ярим кун вақт ичида ўтказилмоқда,** яъни бу тарзда: никоҳ куни кеч соат 5—6 ларда бир қозон ош дамланади ва бу вақтда барча тегишли кишилар тўйга таклиф қилинади, улардан кейин куёв томоннинг кексалари, кейин куёвлар келадилар. Шу билан ярим кун ичида бутун қиз узатиш тўйи ўтказиб бўлинади. Бу билан тўйга келадиган қавму-қариндош ва бошқалар уч кун ўрнига ярим кун вақт йўқотишади. Шунингдек, уч кунгача қозон осиш ва бошқа оворагарчиликларга чек қўйилди.

Ўғил уйлантириш тўйини ўтказишда ҳам анча ихчамлантиришга эришилди. Илгарилари тўй куни икки қозонда ош дамланиб, ундан бирини келин томонга юборилларди. Ҳозир фақат битта қозонда ош дамланиб, куёв томондан тўйга таклиф қилинганларга тортилади. Келин томонга ошнинг хоми юборилади. Куёв томонда ҳам тўй, ҳам никоҳни бир кунда ўтказилаяпти.

Маҳаллада тўй ва бошқа маросимларни ўтказишда санитария ва озодагарчиликка катта эътибор берилади. Овқат ейиш столларига етарли салфеткалар, қошиқлар қўйиб қўйилади ҳамда пиёлалар тоза ювилиб, тўнкариб қўйилади.

Юқорида кўрсатилган ишларни амалга оширишда маҳалла активларидан Фатҳулла Иброҳимов, Музаффар Муҳиддинов, Абдуфаттоҳ Набихўжаев, Абдулла Мирзаев, Шариф Набиев ва бошқаларнинг ташаббускорлиги ва ҳиссалари каттадир.

Хуллас, маҳалламизда янгича анъаналар ривож топиб, тўй ва маросимларнинг қулай ва ихчамлашган шакллари юзага келмоқда.

Ж. АБДУЛЛАЕВ.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

СИЗ СОВҒА ХАРИД ҚИЛМОҚЧИСИЗМИ?

Шундай бўлса, Тошкент ЦУМига байрамолди кунлари ташриф буюринг. Бу ерда сизга ҳар хил совғалар, упа-элик-косметика товарларини, аёллар учун пардоз буюмларини таклиф этишади.

Эҳтимол сизнинг нигоҳингиз рўмолларга тушар? Бу — аёлларга ажойиб совға бўлади! Рўмолларни ҳамма ёшдаги аёллар ўрашади.

Мода ўзгариб туради, лекин гулдор рўмоллар, юпқа дуррачалар ва шарфлар ҳамма вақт энг анъанавий, замонавий буюмлигича қолаверади.

Эркакларга нима совға қилиш керак? Соатлар, грампластинкалар комплекти, фотоаппаратлар, музика асбоблари, радиотоварлар!

Байрам кунлари кўпчилик оилалар уй тўйи ўтказишади, никоҳ тўйларининг йиллигини нишонлашади, овқат ёки чой сервизлари, биллур буюмлар, шиша ва металдан ясалган идишлар ана шундай тантаналар учун ўринли совға бўлади.

Харидорлар диққатига! 5 ва 6 ноябрь кунлари ЦУМ соат 9.00 дан ишлайди.

СИЗЛАРНИ ТОШКЕНТ ЦУМИНИНГ САВДО ЗАЛЛАРИДА КУТАМИЗ.

ЦУМ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

БАЙРАМ ДАСТУРХОНИ ЖОНКУЯРЛИК БИЛАН ГЎЗАЛ

7 ноябрь яқинлашиб келмоқда. Бу мунаввар байрам бизга яхши кайфият, дўст-биродарлар билан учрашиш қувончини бахш этади.

Ҳар қандай тантана уй бекасидан талай жонкуярликни тақозо этади. Лаззатли таом тайёрлаш ҳам, торт пишириш ҳам, дастурхонни безаш ҳам керак.

Агарда сиз ўз вақтида тантанали зиёфатларни ўтказиш юзасидан ўз вақтида буюртма бериб қўйсангиз, Тошкент ресторанлари ва кафеларининг ошпазлари, қандолатчилари ва официантлари байрам дастурхонига тайёргарлик кўришда сизни машаққатли хизматдан халос этишади.

Бундай чоғда сиз учун дастурхон безатилган бўлади, таомлар лаззатли тайёрланади, музика янграб туради.

Ресторанлар ва кафеларда 5, 6, 7, 8 ноябрда ўтказиладиган тантанали зиёфат оқшомлари учун 3 ноябрдан бошлаб буюртмалар қабул қилинади.

Агарда меҳмонларни хонадонингизга таклиф қилган бўлсангиз, унда кулинария ва ярим масаллиқлар магазинларининг хизматидан фойдаланишингизни маслаҳат берамиз.

Сиз бу магазинлардан қуйидаги нозу-неъматларни сотиб олишингиз мумкин: балиқ, парранда гўштидан, сабзавотдан тайёрланган масаллиқлар, хамир, кулинария, ун, кондитер маҳсулотлари, тортлар, пирожнийлар.

МАСАЛЛИҚЛАР ВА КОНДИТЕР МАҲСУЛОТЛАРИНИ ТАЙЁРЛАБ БЕРИШ ЮЗАСИДАН ОЛДИНДАН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА

1 ДАН 6 НОЯБРГАЧА ШАҲАР РЕСТОРАНЛАРИДА САВДО-КЎРГАЗМАЛАРИ ВА ДЗЕРЖИНСКИЙ НОМЛИ МАЙДОНДА УМУМШАҲАР САВДО-КЎРГАЗМАСИ ТАШКИЛ ҚИЛИНАДИ.

Сиз бу ерда пирожкилар, растегайлар, балиқлар, қовуриб ва қайнатиб пиширилган балиқлар, сомсалар, миллий маҳсулотлар, тортлар, пирожнийлар, бутерброддар, обинонлар сотиб олишингиз мумкин.

БАЙРАМ КУНЛАРИДА РЕСТОРАНЛАРНИНГ ИШЛАШ ВАҚТИ ТУНГИ СОАТ 01 ГАЧА, КАФЕЛАРНИНГ ИШЛАШ ВАҚТИ ЭСА СОАТ 12.00 ГАЧА УЗАЙТИРИЛГАНЛИГИНИ ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ.

Кулинария магазинлари 4 ноябрдан 8 ноябргача соат 21.00 га қадар ишлайди.

Тошкент ресторанлар трести.

КУЗ САХОВАТИ

Ўзбекистонда кузда сабзавот ва мевалар мўл-кўл бўлади. Уларнинг таркибида хилма-хил дармондорилар, айниқса, «С» витамини кўп бўлади. Сабзавот ва меваларни кундалик емак билан бирга, айниқса, қиш кунлари истеъмол қилиш учун уларни кўпроқ ғамлаб қўйиш керак. Миришкор ва тежамкор уй бекалари шундай қиладилар ҳам: улар қишга атаб мураббо, компот, сиркаланган помидор, бодринг, карамларни идишларга жойлаб қўядилар.

Сизларни «Ташплодоовощ» шаҳар бирлашмаси томонидан шу йил

1 НОЯБРДАН 16 НОЯБРГАЧА ДЗЕРЖИНСКИЙ МАЙДОНИДА ЭРТАЛАБ СОАТ 9 ДАН ТО 19.00 ГАЧА ЎТКАЗИЛАДИГАН САБЗАВОТ ВА МЕВА САВДО-КЎРГАЗМАСИГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ.

Савдога мевалар, лавлаги, сабзи, карам, пиёз, бодринг, полиз экинлари, шунингдек тузланган бодринг, помидор, сиркаланган кўкатлар қўйилган.

Тайёрлаш унча қийин бўлмаган, лекин иштаҳа очадиган ва саломатлик учун фойдали бўлган бир неча сабзавот салатлари рецептини диққатингизга ҳавола қиламиз:

САБЗИЛИ САЛАТ

Артилган ва яхшилаб ювилган сабзини қирғичдан ўтказилади, унга шакар сепилади, қаймоқ ёки майонез қўшиб аралаштирилади. Тайёр салатни ликобчаларга уйиб, устига кўкат япроқларини қўйиб дастурхонга тортилади.

КАРАМЛИ САЛАТ

Бир бош карамни майда тўғраб, оз-моз туз сепиб аралаштирилади, шундан сўнг уни идишга солиб устидан шакар аралашган сирка қуйилади, ўсимлик мойи қўшилган ҳолда 30—40 минут тинитилади.

«ТАШПЛОДООВОЩ».

ГАЗМОЛ, ФАСОН ВА... КЎЙЛАК

Ҳар бир қиз-жувон модали ва чиройли кийинишни орзу қилади, лекин ҳар ким ҳам бунга эриша олмайди. Бир мунча ярашиқли кўйлак «сирини» билиш осон эмас. Киши аввало ўзини билиши, фасонга мос материал танлай билиши ёки, аксинча, материал учун фасон танлай билиш керак. Сиз ўз дидингизни газмол рангини танлашда намойиш қилинг. Бунинг учун бир неча маслаҳат берамиз:

Кўзга яқин тусдаги мато киши гавдасини салобатли қилиб, кўзга ташланмайдиган мато эса — хушқомат қилиб кўрсатади.

Агар сизнинг жуссангиз яхши бўлса, кийиш учун горизонтал ва вертикал чизиқда ҳар хил гул туширилган мато танлашингиз мумкин.

Тўла жуссали аёлларга бир мунча одми мато ярашади: йўл-йўл ёки майда катак ва майда гулли. Ориқларга — бир мунча ёрқин рангдаги мато харид қилиш керак.

Қизларга ёрқин ва шодон тусли мато ярашади. Ёшлар ниҳоятда зебо ва қимматбаҳо матога ружу қўймасликлари маъқул.

Катта ёшдагиларга сипо кийим мос келади.

Керакли ранг ва гул туширилган матолар харид қилиш учун «ТОШКЕНТ» савдо фирмаси магазинларига таклиф қиламиз.

Сиз бу ердан:

оригинал гул туширилган ацетат шойи;

сидирға чет элда тайёрланган трикотаж полотносини, шунингдек гулдор ва геометрик гул туширилган матоларни;

кўйлакбоп, костюмбоп, рўмолбоп, жун ва жун аралаш матоларни харид қилишингиз мумкин.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

«Совғалар» — Халқлар дўстлиги проспекти, 6 ва 7-уй;

«Совғалар» — Луначарское шоссеси, 123-уй;

«Совғалар — Халқлар дўстлиги проспекти, 5-квартал, 5-уй;

2-магазин — Вокзал олди майдони.

«ТОШКЕНТ» САВДО ФИРМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

1 НОЯБРЬ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.50 «Сиз яратган боғ». 19.20 Мультфильм. 19.35 Футбол шарҳи. 20.05 «Уренгой-Ужгород газ қувури», «Трассани Фёдор Бурковский бошқармоқда». 20.20 «Бу ерда биз яшаймиз». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 П. И. Чайковский. «Иоланта». ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг спектакли. 23.45 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.50 «Фан ва техника». Киножурнал. 19.00 Велоспорт бўйича СССР кубоги. Трекда пойгалар. 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Халқаро панорама». 21.30 «Время». 22.05 «Мен — ғаввос-2». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қора товуқ» Болалар учун мультфильм. 18.30 «Болалик — бу камалаклар бўёғи» (рус). 19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Бурчга садоқат». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Куйловчи декорациялар». Самарқанд опера ва балет театрининг рассомлари О. Алиева ҳамда Д. Сафоев ижоди ҳақида. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Д. Жабборова ва Б. Холхўжаев концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака» 22.25 Телевидение экранида биринчи марта. «Ўша ерда, уфқ ортида». Бадиий фильм, 1-серия. 23.30 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

2 НОЯБРЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Илмий-техника революцияси даври чапақайи». Телевизион ҳужжатли фильм. 10.20 «Бу ерда биз яшаймиз». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 11.30 «Ҳайвонот оламида». 12.30 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар 15.20 «Беш йиллик — ҳамманинг иши». Ҳужжатли фильмлар премьераси. 16.15 «Драматургия ва театр». К. Тренёв. «Любовь Яровая». 17.05 Литва ССРда хизмат кўрсатган Вильнюс Давлат университети ашула ва рақс ансамбли коллективининг концерти. Вильнюсдан олиб кўрсатилади. 17.35 «Афродита ороли». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. (Кипр.) 18.05 «Асли болаликдан». Л. Кассиль. «Кондуит ва Швамбрания». 19.00 «Қувноқ нотачалар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». Фан ва техника соҳасида Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари. 20.15 «Димков ўйинчоғи». Киноэтюд. 20.20 «Бу ерда биз яшаймиз». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Солдат мемуарлари». 3-фильм. «Қишлоқ ўқитувчиси». Телевизион ҳужжатли фильм. 23.00 «Дунё воқеалари». 23.15 Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Москва ёшлар ва студентлар хорининг чиқиши.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Шимол эртаги». Мультфильм. 18.15 «До-ре-ми-фасоль». Мактаб ўқувчилари учун музикали ўқув кўрсатуви. 18.45 «Бизнинг иқтисодий шарҳ». Кўрсатувни Ўзбекистон телевидениесининг шарҳловчиси, иқтисод фанлари доктори, профессор А. Абдуғаниев олиб боради. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Машқ» Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 «Ёзувчилар пахтакорлар ҳақида». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Далада ишлаётганлар. Сизлар учун». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.25 «Ўша ерда, уфқ ортида». Бадиий фильм, 2-серия. 23.30 Янгиликлар.

Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов районидаги 111-ўрта мактаб томонидан **Нурлибоев Серикбой Садикович** номига берилган 979530 номерли йўқолган ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Қозоғистон ССР Чимкент область Туркистон шаҳар 386-ўрта мактаб томонидан **Қосимов Абдуқодирбек Жумабоевич** номига берилган 009596 номерли йўқолган ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент Давлат университети физика факультетининг коллективи катта ўқитувчи Ҳ. Неъматовга онаси

Қумри ТОЛИПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг Савдо бош бошқармаси коллективи бўлим бошлиғи А. Қодировга онаси

Турсуной ҚОДИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

1 НОЯБРЬ, 1982 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

Р—07460.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Газета Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет босма усулида босилган. Тошкент шаҳри.

В—2524 Индекс 64691.